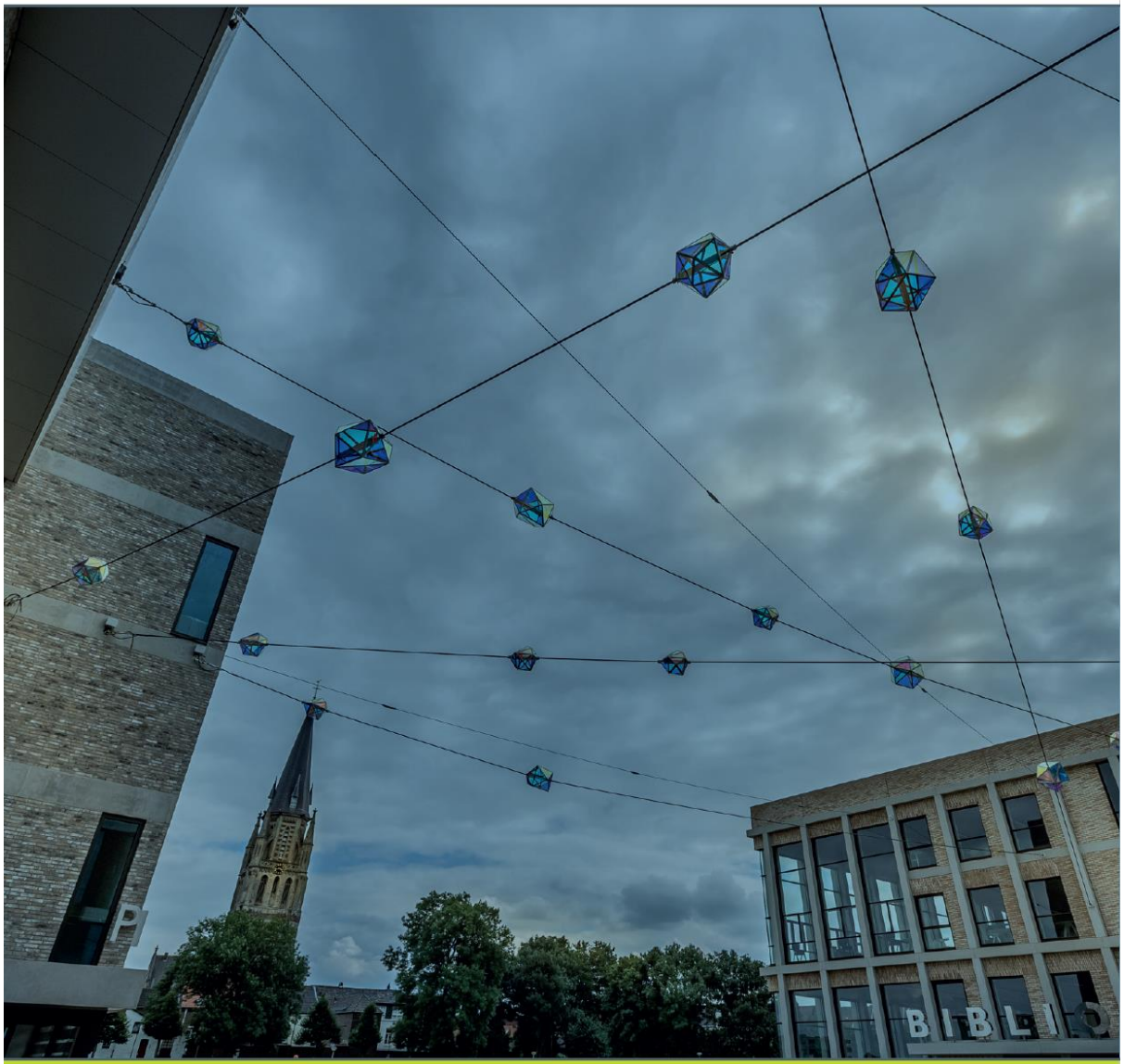
3e Rapportage 2025

Sittard-Geleen

Gemeente Sittard-Geleen

Inhoudsopgave

Algemeen 3
Financieel 4
Aandachtspunten 4
Ontwikkelingen per programma 21
Bestuur & Ondersteuning 22
Veiligheid 36
Verkeer, Vervoer en Waterstaat 40
Economie 46
Sport, Cultuur en Groen 54
Sociaal Domein 62
Milieu 80
Wonen, Omgevingsbeleid en Gebiedsontwikkeling 84
Beslispunten 92

Algemeen

Deze 3de rapportage 2025 wordt behandeld in de raadsronde van 4 december 2025 en vervolgens in de raadsvergadering op 18 december 2025.

Voor u ligt de 3de tussentijdse rapportage over het begrotingsjaar 2025. In het raadsbesluit P&C-cyclus 2025, van 6 februari 2025 is de aanpak, inrichting en planning van onze P&C-producten op hoofdlijnen uitgewerkt. We werken in 2025 met 3 tussentijdse rapportages, waarbij we zowel inhoudelijk als financieel op basis van het uitzonderingsprincipe over de voortgang van de begrotingsuitvoering rapporteren.

Dit betekent dat we afwijkingen van de begroting 2025 en/ of nieuwe ontwikkelingen en risico's melden. Voor zover de begrotingsuitvoering volgens planning verloopt, wordt hierover in deze rapportage niets opgenomen. Wij hebben alle ontwikkelingen meegenomen die op het moment van samenstelling van deze rapportage (begin november 2025) bekend waren. In deze rapportage gaan wij achtereenvolgens in op de volgende onderdelen:

1. Actualisatie begrotingsbeeld;
2. Ontwikkelingen per programma;
3. Beslispunten

Wij starten deze rapportage met de actualisatie van het begrotingsbeeld. Wij geven u inzicht in de ontwikkeling van het begrotingsresultaat in de lopende jaarschijf 2025 en de meerjarenraming 2026-2029. Wij lichten dit begrotingsresultaat op hoofdlijnen toe. In de actualisatie van het begrotingsbeeld stellen we, waar nodig, voor de budgetten voor de jaarschijf 2025 voor de laatste keer bij. Hierbij hebben we aandacht voor:

- Het borgen van de begrotingsrechtmatigheid;
- Het overhevelen van niet (volledig) ingezette budgetten.

Bijgestelde budgetten, gebaseerd op actuele prognoses, zijn belangrijk om begrotingsoverschrijdingen in de jaarrekening 2025 zoveel mogelijk te beperken. Tot slot stellen we een aantal budgetoverhevelingen voor om activiteiten die niet of niet volledig in 2025 zijn uitgevoerd, in 2026 verder op te kunnen pakken.

In hoofdstuk 2 geven wij per programma, voor zover van toepassing, een opsomming van relevante ontwikkelingen, risico's en voorstellen tot aanpassing van de budgetten. Tevens geven wij per programma een overzicht van de ontwikkeling van de budgetten die voor de uitvoering van het betreffende programma beschikbaar zijn. In hoofdstuk 3 leggen wij op basis van het geactualiseerd begrotingsbeeld en de financiële ontwikkelingen op de programmabladen een aantal beslispunten aan u voor.

Financieel

Aandachtspunten

Scope 3de rapportage 2025

De basis voor onze P&C-producten is vastgelegd in het raadsbesluit P&C-cyclus 2025. In de inleiding hebben wij aangegeven welke focus in deze rapportage wordt gelegd. Daarnaast zijn voor de uitwerking van deze rapportage een aantal algemene en specifieke aandachtspunten van toepassing.

Passend binnen een duurzaam financieel beleid hanteren wij voor de voorstellen tot begrotingsaanpassing een aantal algemene en specifieke uitgangspunten.

Algemene uitgangspunten

- we rapporteren alleen inhoudelijke en/ of financiële ontwikkelingen die afwijken van de begroting 2025, of niet in de begroting zijn opgenomen;
- we passen onze begrotingskaders toe, waarbij we tegenvallers achtereenvolgens opvangen binnen het taakveld, programma, totale begroting en tot slot door middel van een ombuigingsopdracht;
- tegenvallers door autonome ontwikkelingen lossen we op, op het niveau van de totale begroting;
- we ramen begrotingsposten op basis van reële en haalbare doelen en plannen, waarbij een toets op de (personele) uitvoeringskracht heeft plaatsgevonden;
- we geven invulling aan onze in de begroting opgenomen ombuigingen en taakstellingen;
- we hebben inzicht in kansen en bedreigingen (risico's) en vertalen dit financieel in ons weerstandsvermogen;
- de beheerplannen voor onderhoud kapitaalgoederen en onderhoud vastgoed zijn financieel vertaald in onze begroting.

Specifieke uitgangspunten

De specifieke uitgangspunten betreffen, zoals in de inleiding al genoemd, het borgen van de begrotingsrechtmatigheid en het verwerken van budgetoverhevelingen.

Begrotingsrechtmatigheid

In deze rapportage kunnen we onze budgetten voor de laatste keer dit jaar actualiseren. We stellen de budgetten bij op basis van de laatst bekende ontwikkelingen. We beogen hiermee de begroting uit te voeren binnen de door raad vastgestelde actuele budgetten. En daarmee afwijkingen van de begroting in de jaarrekening 2025 zoveel mogelijk te voorkomen. Bijstellingen hebben zowel betrekking op exploitatiebudgetten als investeringskredieten.

Budgetoverheveling

Voor activiteiten die in 2025 niet (volledig) worden afgerond en de daarvoor bestemde budgetten niet (volledig) zijn aangewend, doen we voorstellen om budgetten over te hevelen naar 2026. Door deze voorstellen nú in de rapportage te verwerken, kunnen we de uitvoering van de activiteiten direct in 2026 continueren, omdat de budgetten dan direct in 2026 beschikbaar zijn. Deze budgetoverheveling is aan de orde, voor zover kan worden aangetoond dat de continuering van de

activiteiten uit 2025 niet binnen de beschikbare budgetten uit de begroting 2026 zijn op te vangen en de uitvoering van de activiteiten in de 2026 geborgd kan worden (‘uitvoeringskracht’).

Daarnaast zijn op basis van de actualiteit nog een aantal specifieke aandachtspunten te noemen die we in de uitwerking van deze rapportage meenemen.

- Verwerking financiële effecten uit de septembercirculaire 2025;
- Verwerking definitief budget BUIG 2025;
- Actualisatie van het effect van prijsstijgingen op onze begroting;
- Op basis van de besluitvorming over de 2de rapportage 2025[1];
  - Toevoeging van het resterend saldo op de stelpost inflatie 2025 na verwerking van de bijstellingen in de 3de rapportage 2025 aan de stelpost inflatie 2026 (*voorstel 4b*);
  - Financiële verwerking in de 3de rapportage 2025 op basis van alle noodzakelijke werkzaamheden naar aanleiding van de calamiteit Tudderenderweg en akkoord gaat met de financiële verwerking in de 3de rapportage 2025 (*voorstel 6*).

[1] Raadsbesluit 12/13 november 2025

1.2 Actualisatie begrotingsbeeld

Algemeen

In de 2de rapportage 2025/ begroting 2026 hebben wij onze begroting voor het laatst bijgesteld. Met de begrotingssaldi uit deze P&C-producten als vertrekpunt, zijn wij de voorbereiding van de 3de rapportage 2025 gestart.

In het onderdeel 'Ontwikkelingen per programma' geven we per programma inzicht in de financiële bijstellingen van de begrotingsposten binnen het programma. Voor de verwerking van financiële bijstellingen passen wij onze begrotingskaders toe. Dit betekent dat we de opgenomen bijstellingen niet binnen het taakveld of betreffende programma kunnen oplossen. Met andere woorden, de oplossing van met name de nadelige aanpassingen vindt plaats via de totale begroting.

In dit verband merken wij op dat, passend binnen het karakter van een uitzonderingsrapportage, nadelige aanpassingen die binnen het product of programma worden opgelost, niet in deze rapportage zijn opgenomen. Daarnaast zijn voorstellen opgenomen die geen effect hebben op het begrotingssaldo. Bijvoorbeeld omdat een bijstelling van een begrotingspost voor loon- en prijsstijgingen wordt gedekt uit de gereserveerde inflatie middelen.

We starten de actualisatie van onze begroting 2025 met de begrotingssaldi uit de vastgestelde 2de rapportage 2025/ begroting 2026. Voor een zo goed mogelijk inzicht in de ontwikkeling van onze financiële positie betrekken wij de volgende onderdelen in de actualisatie van het begrotingsbeeld:

1. Begrotingsaanpassingen 3de rapportage 2025;
2. Financiële ontwikkelingen;
3. Ontwikkeling begrotingssaldi tot en met de 3de rapportage 2025.

Deze onderdelen worden in het vervolg van dit hoofdstuk verder uitgewerkt.

Leeswijzer tabellen

Voor de leesbaarheid van de financiële tabellen plaatsen wij enkele opmerkingen:

- Bedragen zijn weergegeven in duizendtallen, tenzij anders is aangegeven;
- Bedragen met een ‘+’ hebben een positieve invloed op het begrotingssaldo; bedragen met een ‘-‘ hebben een negatieve invloed op het begrotingssaldo;
- Tussen de verschillende overzichten kan sprake zijn van minimale afrondingsverschillen.

Ad 1 Samenvatting begrotingsaanpassingen

In hoofdstuk 2 'Ontwikkelingen per programma' geven wij per programma inzicht in de ontwikkeling van de budgetten en de voorstellen tot bijstelling van deze budgetten. In onderstaande tabel hebben wij de saldi van de budgetten per programma samengevat.

Tabel 1 – samenvatting programmasaldi

Programmasaldi *bedragen x € 1.000*	Oorspronkelijke begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Actuele begroting 2025	Bijstelling 3de rapportage 2025	Begroting na bijstelling 3de rapportage 2025	Bijstelling 3de rapportage 2026	 2027	 2028	 2029
	(a)	(b)	(c=a+b)	(d)	(e = c + d)	(f)			
Bestuur & Ondersteuning	242.378	10.338	252.716	8.410	261.126	3.250	2.517	1.361	492
Veiligheid	-17.427	-59	-17.486	-299	-17.784	-22	-47	-47	-47
Verkeer, vervoer en waterstaat	-27.228	454	-26.774	2.748	-24.026	-138	-146	-146	-146
Economie	-6.844	-4.002	-10.846	-4.472	-15.318	-1.612	-1.097	-100	-100
Sport, cultuur en groen	-36.285	-5.767	-42.052	-2.249	-44.301	-330	-132	-132	-132
Sociaal Domein	-152.315	734	-151.580	-3.913	-155.493	-2.933	-1.030	-1.076	-55
Milieu	4.478	-343	4.134	354	4.489	303	303	303	303
Wonen, omgevingsbeleid en stedelijke ontwikkeling	-6.537	-453	-6.991	725	-6.266	-10	-10	-10	-10
Saldi programma's	**218**	**903**	**1.121**	**1.305**	**2.426**	**-1.493**	**357**	**152**	**305**

Leeswijzer tabel 1:

De actuele begroting (kolom c) fungeert als vertrekpunt voor de actualisatie van de budgetten. De actuele begroting wordt bepaald door de oorspronkelijke begroting (kolom a) en de begrotingswijzigingen die sindsdien zijn verwerkt (kolom b). Deze begrotingswijzigingen hebben betrekking op administratieve, budgettair neutrale wijzigingen en de aanpassingen uit de 1ste en 2de rapportage 2025. De voorstellen tot bijstellingen van de budgetten in deze rapportage zijn zowel voor 2025 (kolom d) als de jaren 2026-2029 (kolom f) weergegeven. Kolom e geeft inzicht in de actuele begroting 2025, inclusief de bijstellingen uit de 3de rapportage 2025.

De bedragen in de kolommen (a), (c) en (e) zijn saldobedragen; het verschil tussen de totale baten en lasten van het programma. Voor programma 0 betreft dit een positief saldo - de baten zijn hoger dan de lasten -, omdat hier de inkomsten uit het gemeentefonds en de belastingen worden verantwoord. Ook programma 7 heeft door de opbrengsten uit de afval- en rioolheffing een positief saldo. De overige programma's hebben een negatief saldo - de lasten zijn hoger dan de baten -. Op deze programma's worden naast specifieke inkomsten de lasten verantwoord om het programma uit te kunnen voeren. De bedragen in de kolommen (d) en (f) hebben betrekking op het totaal van de bijstellingen op het programma. Een positief bedrag heeft een voordelig effect op het begrotingssaldo; een negatief bedrag heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo.

Toelichting tabel 1:

Uit de tabel blijkt dat wij de actualisatie van ons begrotingsbeeld - op basis van de actuele begroting – zijn gestart met een voordelig begrotingssaldo in 2025 van € 1,1 mln. Het totaal aan bijstellingen in deze rapportage bedraagt in 2025 € 1,3 mln. voordelig. Na verwerking van de bijstellingen in deze rapportage is het begrotingssaldo in 2025 € 2,4 mln. voordelig. De bijstellingen in de jaarschijf 2026 hebben een nadelig effect van € 1,5 mln., gevolgd door voordelige bijstellingen in de

daaropvolgende jaarschijven van respectievelijk € 0,4 mln. in 2027, € 0,2 mln. in 2028 en € 0,3 mln. in 2029.

In de volgende tabel geven wij een toelichting op de belangrijkste voorstellen tot begrotingsaanpassing. Het betreft bijstellingen die van invloed zijn op het begrotingssaldo. Conform onze bepalingen in de financiële verordening worden alle bijstellingen > € 200.000 afzonderlijk gepresenteerd. Posten onder dit bedrag worden samengevoegd, tenzij posten zijn gekoppeld aan een structurele bijstelling. Voor een volledig inzicht in de voorgestelde bijstellingen per programma, inclusief inhoudelijke toelichting, verwijzen wij u naar het onderdeel "Ontwikkelingen per programma van deze rapportage. Hier zijn ook de voorstellen tot aanpassing opgenomen die geen invloed hebben op het begrotingssaldo; de budgettair neutrale aanpassingen.

Tabel 2 – begrotingsaanpassingen

	bedragen x € 1.000 **Financiële bijstellingen 3de rapportage 2025**	2025	2026	2027	2028	2029	I/S
1	Financiering	977					I
2	Vrijval vouchers milieuparken	314					I
3	Calamiteiten Tudderenderweg	-305					I
4	Vrijval restant budget energietoeslag	646					I
5	Kredietbank Limburg - afwikkeling 2024	564					I
6	Correctie applicaties Suite - Coda	388					I
7	Middelencomplex BUIG	-1.150	-1.753				I/S
8	Trajecten Vidar	-240					I
9	Septembercirculaire 2025		407	317	204	9	S
10	Correctie gemeentelijke bijdrage Vidar					343	I
11	Motie armoedebestrijding		-138	-138	-138	-138	S
11	Posten < € 0,2 mln	111	-9	178	86	91	I/S
	Saldo financiële bijstellingen 3de rapportage 2025	**1.305**	**-1.493**	**357**	**152**	**305**	

Leeswijzer/ toelichting:

In bovenstaande tabel hebben wij de voorstellen tot begrotingsaanpassing opgenomen die van invloed zijn op het begrotingssaldo. Positieve bedragen hebben een voordelig effect op het begrotingssaldo; negatieve bedragen hebben een nadelig effect. Uit de tabel blijkt dat met uitzondering van 2026 het totaal aan begrotingsaanpassingen in alle jaarschijven voordelig is. Het totaal aan bijstellingen is in 2025 € 1,3 mln. voordelig. De bijstellingen in de jaarschijf 2026 hebben een nadelig effect van € 1,5 mln., gevolgd door voordelige bijstellingen in de daaropvolgende jaarschijven van respectievelijk € 0,4 mln. in 2027, € 0,2 mln. in 2028 en € 0,3 mln. in 2029.

Bij de uitwerking van onderdeel 3 'Ontwikkeling begrotingssaldi tot en met de 3de rapportage 2025' geven we inzicht in de invloed van de resultaten uit deze rapportage op de ontwikkeling van de begrotingssaldi[2] en de globale analyse van het structureel begrotingsevenwicht[3]. Voordat wij onderstaand de individuele posten kort toelichten geven wij eerst een analyse op hoofdlijnen.

[2] Totale baten -/- totale lasten

[3] Structurele baten -/- structurele lasten

Op hoofdlijnen

Met uitzondering van de verwerking van de effecten uit de septembercirculaire 2025 en de raadsmotie inzake Armoedebestijding maak 'Samen voor alle kinderen' regeling toegankelijk voor extra 165 huishoudens hebben de bijstellingen in deze 3de rapportage een incidenteel karakter. De grootste voordelige bijstellingen hebben betrekking op financiering, vrijval van de resterende middelen voor de energietoeslag en de afwikkeling 2024 van de Kredietbank Limburg. De structurele voordelen uit de septembercirculaire nemen in omvang af in de meerjarenraming 2025-2029.

De incidentele nadelige bijstellingen hebben betrekking op de verwerking van de definitieve vaststelling van het middelencomplex BUIG 2025 en het voorlopig budget 2026. Daarnaast is de begroting bijgesteld voor de 2de rapportage 2025 aangekondige bijstelling voor noodzakelijke werkzaamheden rondom de calamiteit Tudderenderweg.

Per post

1. Financiering

Incidentele bijstelling mutaties rente Financiering, heeft voornamelijk betrekking op:

- (Nog) geen nieuwe leningen afgesloten in 2025, hierdoor kan het saldo van de stelpost rente met € 0,78 mln. worden afgeraamd
- Voordeel rente-inkomsten schatkistbankieren ad € 0,9 mln. door hogere liquiditeit bij de schatkist. Van deze € 0,9 mln. is € 0,4 mln. bestemd voor de projecten waarvan de nog niet bestede aangetrokken projectfinanciering bij de schatkist staat.
- Actualisatie van de kapitaalslasten op basis van de actuele prognoses en een aanpassing van de omslagrente van 1,8% naar 1,5% over 2025 voor de voortgang van onze projecten.

2. Vrijval vouchers milieuparken

In het kader van herijking van de reserves kan het bedrag van de vouchers milieuparken vrijvallen ten gunste van de algemene middelen aangezien deze niet meer besteed kunnen worden.

3. Calamiteit Tudderenderweg

In de 2de rapportage 2025 is als ontwikkeling benoemd dat eind augustus een politieactie heeft plaatsgevonden bij een locatie/perceel aan de Tudderenderweg in Sittard. Dit perceel en de omgeving zijn in eigendom van de gemeente. Bij deze actie is onder meer restant van en apparatuur horende bij een drugsproductielocatie aangetroffen. Gelet op ernstige vervuiling van de omgeving is ook de gemeente betrokken. Dit heeft geleid tot (spoed)werkzaamheden in de omgeving van en op de betreffende locatie. Dergelijke werkzaamheden gebeuren altijd bij milieu calamiteiten als gevolg van drugsproductie/-afval. De werkzaamheden zijn/waren erop gericht om ernstige milieuvervuiling en andere vormen van vervuiling/afval op de locatie duurzaam op te lossen.

In de 2de rapportage 2025 is aangegeven dat met de werkzaamheden naar verwachting aanzienlijke kosten zijn gemoeid, maar dat deze nog niet bekend waren. Verder is vermeld dat hier geen gereserveerde budgetten voor beschikbaar zijn en derhalve een beroep wordt gedaan op de algemene middelen. Het betreft namelijk een autonome ontwikkeling die onontkoombaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar is. Inmiddels is vergaand zicht op de kosten van de calamiteit c.q.

werkzaamheden. Het betreft een bedrag van € 0,3 mln. Hiervoor wordt vanuit begrotingsrechtmatigheid voorgesteld een begrotingswijziging vast te stellen. Vanzelfsprekend wordt waar mogelijk (tevens) een beroep gedaan op de Subsidieregeling opruiming drugsafval. Zodra we hier een beschikking van hebben wordt dit ook financieel verwerkt.

4. Vrijval restant budget energietoeslag

De overheid heeft geen landelijke energietoeslag meer voor 2025. Huishoudens met een laag inkomen kunnen zich echter melden bij hun gemeente voor eventuele lokale steunregelingen in de vorm van bijzondere bijstand of het Tijdelijk Noodfonds Energie. Dit betekent dat ook lokaal de verlening van de energietoeslag is stopgezet. Van de middelen die hiervoor in de reserve opgenomen waren, valt dan ook € 0,6 mln vrij.

5. Kredietbank Limburg - afwikkeling 2024

Deze bijstelling heeft betrekking op het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen in de btw-teruggave aan de Kredietbank Limburg (KBL). Deze btw-teruggave kent de volgende achtergrond. Op 14 april 2023 heeft de Hoge Raad in een aantal samenhangende arresten bepaald dat organisaties zonder winstoogmerk en publiekrechtelijke lichamen in het bijzonder geen BTW mogen heffen over diensten die voortvloeien uit het aanbieden van schuldhulpverlening. In het geval van KBL vallen daaronder ook beschermingsbewind en Budgetbeheer Maatwerk. Als gevolg van een onderling akkoord tussen KBL en de lokale belastinginspecteur heeft de belastinginspecteur zich uiteindelijk geschikt in terugbetaling van de onterecht afgedragen omzetbelasting (over tijdvak januari 2020 - juni 2023), rentecompensatie alsmede een aandeel in de ontstane proceskosten.

6. Administratieve correctie applicatiue Suite - Coda

De herinrichting van de financiële administratie heeft ertoe geleid dat per abuis dezelfde uitkeringsverslagen tot twee maal toe zijn aangeboden . Dit heeft niet geleid tot twee betalingen aan de uitkeringsgerechtigde, maar in de exploitatie is hetzelfde bedrag wel dubbel als last opgenomen. Met deze wijziging volgt de correctie van deze administratieve omissie ten gunste van het begrotingsresultaat.

7. Middelencomplex BUIG

De definitieve beschikking voor de gebundelde uitkering (BUIG) 2025 en de voorlopige beschikking voor 2026 is ontvangen. De samenstelling van het macrobudget ten aanzien van de hoogte van het BUIG budget en de daarin opgenomen loonprijsontwikkeling laat in combinatie met de ontwikkeling van het bestandsvolume een nadelig resultaat zien. In die ontwikkeling van het bestandsvolume zien we het belang van een goed functionerende en inclusieve arbeidsmarkt waar het Rijk aan de ene kant het BUIG budget voor beschikbaar stelt en andere kant de impulsmiddelen voor beschikbaar stelt. Het BUIG budget stelt ons in staat om nog meer mensen met een arbeidsbeperking te laten werken met ondersteuning van een loonkostensubsidie. Met de impulsbudgetten investeren we in de werkomgeving van het sociaal ontwikkelbedrijf. De structurele doorwerking na 2026 is nog onzeker.

8. Trajecten Vidar

Er wordt kritisch en terughoudend omgegaan met het aanbieden van een traject/opleiding. Desondanks hebben coaches de mogelijkheid om diverse instrumenten op maat in te zetten om

cliënten te re-integreren, te investeren naar werk, dan wel te ondersteunen op de werk- of participatieplek. Denk daarbij aan korte opleidingen, (taal)trainingen, cursussen, of participatieplaatsen voor cliënten met een gebrek aan inzet en motivatie. Het aantal in te zetten opleidingen, trainingen, cursussen of Participatieplaatsen is vooraf moeilijk in te schatten. Voor 2025 verwachten we hiervoor, éénmalig, een extra impuls nodig te hebben.

9. Septembercirculaire 2025

In de septembercirculaire 2025 ontvangen we € 7,2 mln. extra via het gemeentefonds. Van dit bedrag wordt € 7,1 mln. gestort in de algemene reserve ter dekking van het budget Stelpost Inflatie 2026. Voor 2026 is er geen aanvullende financiële ruimte. Door de verwachte daling van de inflatie valt de uitkering uit het gemeentefonds in 2026 lager uit. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door een actualisatie van het verdeelmodel. De prognose van het aantal huishoudens met lage inkomens en ouderen valt namelijk gunstiger uit dan in de meicirculaire. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar de raadsinformatiebrief septembercirculaire 2025 van 23 oktober jl.

10. Correctie gemeentelijke bijdrage Vidar

Het betreft een voordelige aanpassing in de gemeentelijke bijdrage gebaseerd op actuele prognoses met betrekking tot de jaarschijf 2029.

11. Motie armoedebestrijding

Op basis van de raadsmotie Armoedebestrijding: Maak ‘Samen voor alle kinderen’ regeling toegankelijk voor extra 165 huishoudens. Hiervoor wordt de inkomensgrens opgehoogd naar 130% van het bijstandsniveau, waardoor in totaal 805 huishoudens gebruik kunnen maken van deze regeling. Bedoeld voor schoolkosten en deelname aan sociale, sportieve en culturele activiteiten. Voor de effectuering van deze verhoging stellen we de begroting structureel met € 138.000 bij ten laste van de begrotingsruimte.

Ad 2. Financiële ontwikkelingen

Uitgaande van de in deze rapportage voorgestelde begrotingsaanpassingen gaan we onderstaand nader in op de bijstellingen met betrekking tot:

- Ontwikkeling stelpost inflatie
- Budgetoverhevelingen
- Kredietvoteringen
- Vooruitblik jaarrekening 2025

Ontwikkeling stelpost inflatie

Via de P&C-cyclus volgen wij de invloed van loon- en prijsstijgingen op onze begroting. In onze begroting hebben wij middelen gereserveerd om de effecten van deze loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen. Deze middelen zijn gereserveerd op de stelpost inflatie. In onderstaande tabel brengen wij de inzet van deze stelpost in beeld.

Tabel 3 – verloop stelpost inflatie

bedragen x €1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Verloop stelpost inflatie					
Saldo na 2e rapportage 2025/ begroting 2026	5.514	-4.980	-1.421	6.643	14.995
Financiële bijstellingen 3e rapportage 2025	7.137	-594	-397	-396	-395
Saldo stelpost inflatie na 3e rapportage 2025	**12.651**	**-5.574**	**-1.818**	**6.247**	**14.600**
Budgetoverheveling	-12.643	12.643			
Saldo stelpost inflatie na budgetoverheveling	**8**	**7.069**	**-1.818**	**6.247**	**14.600**

Na verwerking van de bijstellingen in de 2de rapportage 2025/ begroting 2026 bedroeg het tekort op de stelpost inflatie in de jaarschijven 2026 en 2027 respectievelijk € 5,0 mln. en € 1,4 mln. In de besluitvorming over deze P&C-producten is opgenomen:

- Toevoeging van het restant op de stelpost inflatie 2025 aan de stelpost 2026;
- Middelen die uit toekomstige circulaires Gemeentefonds worden ontvangen hiervoor in te zetten.

Deze besluiten zijn als volgt in deze rapportage opgevolgd:

- Het restant van de stelpost inflatie ad € 5,5 mln. wordt doorgeschoven:
- Zoals in de raadsinformatiebrief over de septembercirculaire 2025 van 23 oktober jl. aangegeven, is het incidentele resultaat 2025 van € 7,1 mln. toegevoegd aan de stelpost inflatie.

Dit betekent dat we voorstellen per saldo een bedrag van € 12,6 mln. in 2026 aan de stelpost inflatie toe te voegen. Na verwerking van de bijstellingen in deze rapportage is het saldo in 2025 nihil en resteert voor 2026 een bedrag van € 7,1 mln. In 2027 bedraagt het tekort op de stelpost € 1,8 mln. In lijn met genoemde eerdere besluitvorming stellen we voor dit tekort op te lossen met middelen die we toekomstig hiervoor uit de circulaires Gemeentefonds ontvangen. In 2028 en 2029 is nog € 6,2 mln. respectievelijk 14,6 mln. beschikbaar.

De beschikbare middelen in de meerjarenraming zijn onder andere nodig om de effecten van de nieuwe CAO, nieuwe energietarieven en effecten bij gemeenschappelijke regelingen op te vangen.

Daarnaast is het krediet prijsstijgingen grote projecten volledig ingezet, waardoor effecten van loon- en prijsstijgingen op de lopende projecten toekomstig ook binnen de beschikbare ruimte op de stelpost inflatie dan wel begrotingsruimte opgevangen moeten worden. Een en ander maakt dat de druk op de beschikbare middelen op de stelpost inflatie hoog is. Zoals eerder aangegeven is het Rijksbeleid hier debet aan. Immers de compensatie die wij via de circulaires Gemeentefonds ontvangen, is lager dat de effecten waarmee wij in de praktijk worden geconfronteerd.

Aanvullend op de inzet uit de 1ste en 2de rapportage 2025 is in deze rapportage een aantal voorstellen gedaan om effecten van loon- en prijsstijgingen met deze stelpost te verrekenen. Onderstaand hebben wij deze voorstellen op een rij gezet.

Tabel 4 - voorstellen inzet stelpost inflatie

bedragen x €1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Resultaat septembercirculaire 2025	7.143				
Indexatie OZB schoolgebouwen	-215	-215	-215	-215	-215
Bijstelling loonindexering OVA-PPC *(Overheidsbijdrage arbeidsontwikkeling / Prijs particuliere consumptie)*	-209	-209	-209	-209	-209
Energiekosten openbare verlichting	200				
Aanpassing normbudgetten salarissen	213	88	88	88	88
Planmatig onderhoud MJOP Sport		-221			
Kleine verschillen	5	-37	-61	-60	-59
Saldo inzet stelpost inflatie	**7.137**	**-594**	**-397**	**-396**	**-395**

Bovenstaande voorstellen zijn, inclusief inhoudelijke toelichting, verwerkt op de programmabladen in hoofdstuk 2. Door de dekking uit de stelpost inflatie hebben effecten van loon- en prijsontwikkeling geen invloed op ons begrotingssaldo.

Budgetoverhevelingen

In deze laatste rapportage beoordelen wij welke nog niet uitgevoerde en/of afgeronde activiteiten doorlopen naar 2026. Wij stellen voor om de budgetten van deze activiteiten nu over te hevelen naar 2026, zodat de uitvoering direct in 2026 kan worden opgepakt en de rechtmatigheid is geborgd. Voor het toepassen van budgetoverhevelingen hanteren wij een aantal criteria:

- Het moet gaan over niet (volledig) afgeronde activiteiten, waarbij continuering/ afronding in 2026 noodzakelijk is;
- De overheveling heeft betrekking op incidentele middelen;
- De doorgeschoven activiteiten inclusief bijbehorende middelen moeten samen met alle activiteiten en budgetten uit de begroting 2026 uitgevoerd kunnen worden (borging uitvoerings-/ realisatiekracht).

Wij verwerken voorstellen tot budgetoverheveling in deze rapportage om begin 2026 direct over deze middelen te kunnen beschikken. Verwerking in de jaarrekening 2025 heeft immers tot gevolg dat uitvoering in 2026 pas kan worden opgepakt na het raadsbesluit over de jaarrekening 2025 (medio 2026). De voorstellen tot budgetoverheveling – inclusief inhoudelijke toelichting – zijn

verwerkt op de programmabladen in hoofdstuk 2. In onderstaande tabel zijn de budgetoverhevelingen samengevat.

Tabel 5 - budgetoverhevelingen

progr.	budget	bedrag bedragen x € 1.000
Budgetoverhevelingen		
Bestuur en ondersteuning	Budget Wet Open Overheid (WOO)	50
Bestuur en ondersteuning	Septembercirculaire 2025/ inflatiemiddelen	12.649
Bestuur en ondersteuning	Archief	60
Bestuur en ondersteuning	Facilitair huisvestingsbudget	200
Bestuur en ondersteuning	IM-ICT uitvoeringsprogramma	235
Bestuur en ondersteuning	Nieuw financieel systeem	150
Bestuur en ondersteuning	Taakmutaties gemeentefonds (Jeugdzorg)	1.621
Bestuur en ondersteuning	Bestuurlijk ambtelijke huisvesting	698
Bestuur en ondersteuning	Sittard-Geleen 25 jaar	500
Bestuur en ondersteuning	Toekomstbestendige bedrijventerreinen (Ruimte voor MKB)	984
Veiligheid	Functiewaardering BOA's	240
Veiligheid	Ontwikkelpaden veiligheid - wijkaanpak	93
Verkeer, vervoer en waterstaat	Onderzoeken parkeren	90
Economie	Budget geveltransformatie	1.700
Economie	Stadsmarketing	380
Economie	Procesmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum	3.822
Sport, cultuur en groen	Incidenteel budget topsport	100
Sport, cultuur en groen	Het Anker	60
Sport, cultuur en groen	Cultuurbedrijf De Domijnen	350
Sport, cultuur en groen	RegioArchief	115
Sport, cultuur en groen	Gedeeld plezier	100
Sociaal domein	Doorontwikkeling inclusieve kinderopvang	100
Sociaal domein	Participatiewet in balans	229
Saldo budgetoverhevelingen		**24.526**

Uit het overzicht blijkt dat wordt voorgesteld budgetten over te hevelen naar 2026 voor een totaalbedrag van € 24,5 mln. In deze voorstellen tot budgetoverheveling kunnen we de volgende onderverdeling maken:

- De toevoeging van het resultaat uit de septembercirculaire 2025/ restant stelpost inflatie 2025 ad € 12,6 mln. aan de beschikbare inflatie middelen 2026 is gebaseerd op de besluitvorming hierover in de 2de rapportage 2025/ begroting 2026;
- In de besluitvorming over de 2de rapportage 2025 is een aantal budgetten beschikbaar gesteld die na besluitvorming in de raad niet meer in 2025 worden ingezet. Het gaat dan over de budgetten voor IM-ICT uitvoeringsprogramma, nieuw financieel pakket, Sittard-Geleen 25 jaar en topsport;
- Via de uitvoeringsagenda bestuursperiode 2024-2026 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van een aantal speerpunten. Wij stellen voor niet-ingezette incidentele middelen beschikbaar te houden om deze speerpunten verder op te kunnen

pakken. Het betreft de budgetten voor onderzoeken parkeren, geveltransformatie, stadsmarketing, procesmiddelen veerkrachtig Geleen-Centrum en Toekomstbestendige bedrijventerreinen (Ruimte voor MKB);
- Overige incidentele budgetten die we doorschuiven om niet (volledig) uitgevoerde activiteiten in 2026 verder op te kunnen pakken.

Kredietvoteringen

In deze rapportage stellen we voor de volgende kredieten beschikbaar te stellen:

Tabel 6 – investeringskredieten

Investering	**Programma**	**Dekking kapitaallasten**	**Investerings-bedragen** ***bedragen x € 1.000***
Aankoop en verbouwing pand Markt 116	Bestuur en ondersteuning	Binnen de bestaande begroting	1.340
Verkeersveiligheid Tunnelstraat Sittard	Verkeer, vervoer en waterstaat	Binnen de bestaande begroting	150
Aanleg parkeerplaats FC Geleen-Zuid	Verkeer, vervoer en waterstaat	Ten laste van de begrotingsruimte	105
SPV Subsidie voor Groot onderhoud wegen	Verkeer, vervoer en waterstaat	Binnen de bestaande begroting	-156
Administratieve correctie ontwikkeling Salmstraat Noord	Economie	Binnen de bestaande begroting	2.600
Ontwikkeling Annastraat 29/29a/ 29b	Economie	Binnen de bestaande begroting	900
Corio Glana HL 16/17	Sport, cultuur en groen	Binnen de bestaande begroting	150
Vervanging sportveld HC Scoop	Sport, cultuur en groen	Binnen de bestaande begroting	645
Volkshuisvestingsfonds fase 4	Wonen, omgevingsbeleid en gebiedsontwikkeling	Binnen de bestaande begroting	1.000
Verwerving Eindstraat 4 Geleen en percelen Middelborgsingel te Guttecoven.	Wonen, omgevingsbeleid en gebiedsontwikkeling	Binnen de bestaande begroting	1.294
Actief verwervingsbeleid aankoop gronden DSM in ontwikkeling	Wonen, omgevingsbeleid en gebiedsontwikkeling	Binnen de bestaande begroting	406
Totaal investeringskredieten			**8.434**

In deze rapportage stellen we voor een aantal investeringskredieten beschikbaar te stellen voor een totaalbedrag van afgerond € 8,4 mln. Met uitzondering van het voorstel ‘Aanleg parkeerplaats FC Geleen-Zuid’ dekken we de kapitaallasten van deze kredieten binnen de bestaande begroting en leggen daarmee geen (extra) beslag op algemene middelen.

Wij stellen voor een krediet beschikbaar te stellen voor de oplossing van de parkeerproblematiek bij FC Geleen-Zuid. De jaarlijkse kapitaallasten ad € 5.600 dekken we ten laste van de begrotingsruimte.

Voor de aankoop van diverse gronden van DSM-Firmenich buiten het afgesloten industrieterrein in Geleen stellen we voor een krediet van € 0,4 mln beschikbaar te stellen. Het betreft agrarische gronden, groenstroken en openbare ruimte waarvan het beheer grotendeels al bij de gemeente ligt. Deze aankoop heeft een strategisch en beheergericht karakter. De locaties zijn van belang voor

toekomstige gebiedsontwikkelingen. De kapitaallasten van dit krediet worden gedekt door (pacht)inkomsten. De structurele kosten voor de areaaluitbreiding ad € 10.400 dekken we ten laste van de begrotingsruimte.

Het krediet inzake het Volkshuisvestingsfonds betreft de administratieve verwerking van het raadsbesluit in de 1ste rapportage 2025 om uit het investeringsprogramma 2021-2024 € 1 mln. beschikbaar te stellen voor transformatie wonen. Voor de realisatie van transformatie wonen is op een aantal gebieden een voorkeursrecht gevestigd. Zo ook voor de aankopen met betrekking tot het volkshuisvestingsfonds fase 4. Aankopen dienen te worden verantwoord in het jaar van aankoop. Om onrechtmatigheden bij de jaarrekening te voorkomen wordt daarom een masterkrediet beschikbaar gesteld. De dekking voor de kapitaallasten is al in de begroting aanwezig. Daarnaast hebben we een SPV[4]-subsidie ontvangen ad € 0,16 mln. voor de Kempenweg en Groot Onderhoud Wegen (GOW). Deze middelen worden ingezet ter dekking van het eerder beschikbaar gestelde krediet.

De voorstellen tot kredietvotering, inclusief inhoudelijke toelichting, zijn verwerkt op de programmabladen in hoofdstuk 2.

Vooruitblik jaarrekening 2025

Zoals in de inleiding en bij de uitgangspunten van dit hoofdstuk beschreven, is het doel in deze rapportage de begrotingsrechtmatigheid te borgen. Met andere woorden, we proberen te voorkomen dat het jaarrekeningresultaat - fors - afwijkt van het bijgestelde begrotingsbeeld in deze rapportage.

<u>Financiële verordening</u>

Ondanks dat we nu de begroting nog een keer bijstellen, is het niet te voorkomen dat het jaarrekeningresultaat op onderdelen gaat afwijken van het bijgestelde begrotingsbeeld. Enerzijds kan dit worden veroorzaakt door onbekende autonome ontwikkelingen in de laatste twee maanden van het jaar. Anderzijds door ontwikkelingen die we nu in beeld hebben, maar waarvan de financiële impact nu nog niet bekend is.

In artikel 12 Begrotingscriterium van de financiële verordening is in lid 7 opgenomen dat begrotingsafwijkingen die ontstaan na de 3de rapportage 2025 niet onrechtmatig zijn, mits gemeld en verantwoord in de jaarrekening 2025. Uitgezonderd zijn begrotingsafwijkingen die betrekking hebben op een overschrijding van lasten en investeringskredieten. Deze overschrijdingen zijn altijd onrechtmatig.

<u>Begrotingsposten</u>

We kunnen nu al een aantal posten benoemen die van invloed kunnen zijn op het jaarrekeningresultaat. Het gaat dan bijvoorbeeld over:

- Het saldo van de post onvoorzien ad € 0,3 mln.
- Geraamde kapitaallasten voor de uitvoering van investeringen.

[4] Strategische Plan Verkeersveiligheid

Bovendien is het begrotingssaldo na verwerking van de bijstellingen uit deze rapportage € 1,7 mln. voordelig. Zie hiervoor de toelichting bij onderdeel 3.

Ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen hebben we nu in beeld, maar zijn financieel nog niet te kwantificeren. Dit betreft bijvoorbeeld:

- de decembercirculaire 2025,
- openeinde regelingen sociaal domein/ afrekening centrumregelingen,
- actualisatie waarde- en volumeontwikkeling (niet) woningen / belastingen,
- bevindingen accountantscontrole.

Ad 3. Ontwikkelingen begrotingssaldi tot en met de 3de rapportage 2025

Bij onderdeel 1 ‘samenvatting begrotingsaanpassingen’ hebben wij de bijstellingen uit de 3de rapportage, die van invloed zijn op het begrotingssaldo in beeld gebracht. In onderstaande tabel hebben wij, rekening houdend met deze begrotingsaanpassingen, de ontwikkeling van de begrotingssaldi in de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029 op een rij gezet.

Begrotingsruimte

Tabel 7 – ontwikkeling begrotingsruimte

bedragen x € 1.000 **Ontwikkeling begrotingsruimte**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Vertreksituatie begrotingsruimte na 2de rapportage 2025/ begroting 2026	1.121	323	4.080	875	120
Financiële bijstellingen 3de rapportage 2025	**1.305**	**-1.493**	**357**	**152**	**305**
Begrotingsruimte na de 3de rapportage 2025	**2.426**	**-1.170**	**4.437**	**1.027**	**425**

Structureel begrotingsevenwicht

Tabel 8 – Ontwikkeling structureel begrotingsevenwicht

bedragen x € 1.000 **Ontwikkeling structureel begrotingsevenwicht**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Structurele begrotingssaldi (begroting 2026)	**3.192**	**2.072**	**689**	**483**
Gemeentefonds - septembercirculaire 2025	407	317	204	9
Middelencomplex BUIG	-1.753			
Raadsmotie Armoedebestrijding	-138	-138	-138	-138
Structurele begrotingssaldi (3de rapportage 2025)	**1.708**	**2.251**	**755**	**354**

We zijn de actualisatie van het begrotingsbeeld gestart met de (structurele) begrotingssaldi op basis van de 2de rapportage 2025/ begroting 2026. Na verwerking van de besluitvorming uit deze 2 P&C-producten[5] hebben we tot en met 2029 voordelige (structurele) begrotingssaldi. De verwerking van de bijstellingen uit de 3de rapportage 2025 leidt, met uitzondering van 2026, tot een verdere verbetering van het begrotingsbeeld.

De bijstelling van het middelencomplex BUIG op basis van het voorlopig budget 2026 is de voornaamste oorzaak voor de nadelige ontwikkeling in de (structurele) begrotingsruimte in 2026. De structurele effecten uit de septembercirculaire maakt dat de structurele begrotingsruimte in de overige jaarschijven verbetert. Ondanks de voordelige begrotingsruimte in de overige jaarschijven en de borging van het structureel begrotingsevenwicht in de periode 2026-2029 wijzen wij op de kanttekeningen die wij in de begroting 2026 hebben toegelicht. Deze blijven onverminderd van kracht. Het gaat dan met name over:

[5] Raadsbesluiten 12/13 november 2025

- De onzekerheid over het rijksbeleid met betrekking tot gemeentefinanciën. Dit is mede afhankelijk van het moment en inhoud van de koers van het nog te formeren kabinet.
- Het risicoprofiel ten aanzien van nieuwe effecten van loon- en prijsontwikkeling (LPO) in de lopende projectenportefeuille, komen ten laste van de begroting. Het krediet prijsstijgingen grote projecten is immers volledig ingezet.
- Met de uitvoeringsagenda 2024-2026 ('speerpunten') hebben we specifieke activiteiten op een aantal beleidsterreinen aangejaagd, geïntensiveerd dan wel van een impuls voorzien. Hieraan zijn evaluatiemomenten gekoppeld. Bij een positieve evaluatie kunnen deze activiteiten worden voortgezet. Deze continuering maakt onderdeel uit van de integrale afweging van de beschikbare begrotingsruimte.
- Uit het verloop van de stelpost inflatie blijkt dat de gereserveerde middelen niet toereikend zijn om de effecten van LPO op onze begroting op te kunnen vangen. Reden hiervoor is dat de compensatie die wij van het Rijk via de circulaires ontvangen, gebaseerd is op lagere inflatiepercentages dan waar wij in de uitvoering van onze begroting mee geconfronteerd worden. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in de verwerking van de CAO, de beheerplannen IPOR en de onderdelen van het sociaal domein. In deze rapportage hebben wij voorstellen gedaan om de stelpost inflatie in 2026 aan te vullen. In de 2027 blijft er sprake van een tekort.
- Houdbaarheid van het sociaal domein, waarbij er zowel bij de Wmo en Jeugdzorg naar verwachting sprake is van volumegroei (o.a. door toenemende vergrijzing en armoede) en inflatie, terwijl er sprake is van onvoldoende rijkscompensatie.
- Ontwikkelingen binnen het fysieke domein met onder andere de vervanging en verduurzaming van maatschappelijk vastgoed (o.a. scholen, gemeenschapshuizen en sportaccommodaties) en vervanging van civiele infrastructuur, waarbij de jaarlijkse kostenstijging hoger is dan de gemiddelde inflatie (compensatie via het gemeentefonds).

Aan de hand van de P&C-cyclus volgen wij de actuele ontwikkelingen op de voet. Op basis van de betekenis hiervan voor ons begrotingsbeeld en de financiële positie doen wij waar nodig tijdig voorstellen om bij te sturen.

Resultaatbestemming
Op basis van het actueel begrotingsbeeld inclusief de geplaatste kanttekeningen stellen wij het volgende voor:

- Na verwerking van de bijstellingen uit de 3de rapportage 2025 is er in 2025 een voordelig begrotingssaldo van € 2,4 mln. Omdat dit de laatste rapportage van dit jaar is respectievelijk het jaar bijna verstreken is, stellen we voor dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.
- Deze toevoeging benutten we gedeeltelijk om het incidentele tekort in 2026 van € 1,2 mln af te dekken, waardoor de omvang van de algemene reserve per saldo met € 1,2 mln toeneemt.
- De voordelige begrotingssaldi vanaf 2027 houden we vooralsnog aan in afwachting van de verdere ontwikkeling van de hiervoor beschreven kanttekeningen/ risicoprofiel in de begroting.

Dit leidt tot het volgende beeld:

Tabel 9 – Resultaatbestemming

bedragen x € 1.000 **Ontwikkeling begrotingsruimte**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Vertreksituatie begrotingsruimte na 2de rapportage 2025/ begroting 2026	1.121	323	4.080	875	120
Financiële bijstellingen 3de rapportage 2025	**1.305**	**-1.493**	**357**	**152**	**305**
Begrotingsruimte na de 3de rapportage 2025	**2.426**	**-1.170**	**4.437**	**1.027**	**425**
Resultaatbestemming - verrekening met de algemene reserve	-2.426	1.170			
Begrotingsruimte na resultaatbestemming	**0**	**0**	**4.437**	**1.027**	**425**

Ontwikkelingen per programma

Bestuur & Ondersteuning

Ontwikkelingen

Participatie en Communicatie

Niet van toepassing.

Bestuur en Perspectief

Appa-pensioenen wethouders

In de 1ste rapportage 2025 is melding gemaakt van een gezamenlijk onderzoek mede vanuit de VNG naar de omvang van de verwachte overdrachtswaarde per gemeente voor de overgang naar het ABP.
In het 3e kwartaal heeft terugkoppeling van het onderzoek plaatsgevonden waaruit een eerste inschatting van de financiële gevolgen en risico's heeft plaatsgevonden. Dit betreft een voorlopige indicatie want in de periode van 1 januari 2025 tot 1 januari 2028 kan er nog veel veranderen in de relevante factoren zoals marktrente, dekkingsgraad etc. Na afstemming met de accountant wordt geadviseerd om eerst de reactie vanuit het BBV af te wachten. Mede afhankelijk van de reactie vanuit BBV komen we in de jaarrekening 2025 hierop terug.

Bestuurlijke samenwerking Dienstverlening

Niet van toepassing.

Algemene middelen

Niet van toepassing.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Participatie en Communicatie	-304	32	-271	-25	-296	-64	-64	-64	-64
Bestuur en Perspectief	-4.359	-155	-4.513	0	-4.513	-	-	-	-
Bestuurlijke Samenwerking	-354	-350	-704	-203	-907	-	-	-	-
Dienstverlening	-65	-1.035	-1.100	-188	-1.288	54	65	0	5
Algemene Middelen	247.459	11.846	259.304	8.825	268.129	3.261	2.515	1.425	551
Bestuur & Ondersteuning	**242.378**	**10.338**	**252.716**	**8.410**	**261.126**	**3.250**	**2.517**	**1.361**	**492**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Participatie en Communicatie	1	Diverse kleine verschillen	-	3	-	3	-	-	-	-
Participatie en Communicatie	2	Pilots beleidsplan Armoede en schulden	-	-	36	36	-	-	-	-
Participatie en Communicatie	3	Communicatie Vidar	-	-64	-	-64	-64	-64	-64	-64
Bestuurlijke samenwerking	4	Actie agenda MKB	-	-38	-166	-204	-	-	-	-
Dienstverlening	5	Reisdocumenten	232	-114	-	118	54	65	-	5
Dienstverlening	6	Verkiezingen	-	-37	-268	-305	-	-	-	-
Dienstverlening	7	WOO	-	50	-50	-	-	-	-	-
Algemene middelen	8	Septembercirculaire 2025 Gemeentefonds	8.213	-1.002	-7.143	68	417	331	218	21
Algemene middelen	9	Treasury/Financiering	900	380	-	1.280	-	-	-	-
Algemene middelen	10	Voorziening RVU (Regeling voor vervroegde uitdiensttreding)	175	-175	-	-	-	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Algemene middelen	11	Archief	-	60	-60	-	-	-	-	-
Algemene middelen	12	Facilitair Huisvestingsbudget	-	200	-200	-	-	-	-	-
Algemene middelen	13	Mobiliteit personeelsplan	-	150	-150	-	-	-	-	-
Algemene middelen	14	Bedrijfsvoeringsbudgetten Vidar	-874	874	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	15	Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	16	Doorbelasting capaciteit personeel	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	17	Stadslabs	-	-	-	-	500	-	-	-
Algemene middelen	18	Kapitaalslasten	-	-1.220	-	-1.220	-	-	-	-
Algemene middelen	19	IM-ICT Aanschaf monitoren	-	-216	216	-	-	-	-	-
Algemene middelen	20	IM-ICT uitvoeringsprogramma	-	235	-235	-	-	-	-	-
Algemene middelen	21	Vastgoed/Indexering zakelijke lasten schoolgebouwen	-	215	-	215	215	215	215	215
Algemene middelen	22	Duurzaamheidsinspecties tlv res onderhoud	-	-2	2	-	-	-	-	-
Algemene middelen	23	Financiën/Nieuw financieel systeem	-	150	-150	-	-	-	-	-
Algemene middelen	24	Doorontwikkeling ZVH-WM	-	-3	3	-	-	-	-	-
Algemene middelen	25	Ontwikkeling Z en V	-	-9	9	-	-	-	-	-
Algemene middelen	26	Spaarverlof	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	27	Informatiepunt Digitale Overheid	-	-	-	-	84	84	84	84
Algemene middelen	28	OVA/PPC indexering	-	209	-	209	209	209	209	209
Algemene middelen	29	Vastgoed kosten kostenplaats	-	-203	203	-	-	-	-	-
Algemene middelen	30	Actie agenda MKB	-	203	-	203	-	-	-	-
Algemene middelen	31	Herijking Waarderen Oppervlakte	-	-80	80	-	-	-	-	-
Algemene middelen	32	Verlagen Energiekosten OVL	-	-200	-	-200	-	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Algemene middelen	33	Gronden Graetheide	25	-148	123	-	-	-	-	-
Algemene middelen	34	Afroep structurele middelen overhead regiobureau	-	-	-	-	100	100	100	100
Algemene middelen	35	Taakmutatie Gemeentefonds Verkiezingen	-	305	-	305	-	-	-	-
Algemene middelen	36	Taakmutatie Gemeentefonds Spreidingswet	-	58	-	58	-	-	-	-
Algemene middelen	37	Stelpost inflatie	-	5.500	-5.500	-	-	-	-	-
Algemene middelen	38	Programmakosten Huisvestingsprojecten	-	-140	-	-140	-	-	-	-
Algemene middelen	39	Meerwerk toenemende aanvragen bouwvergunningen	-	-600	-	-600	-	-	-	-
Algemene middelen	40	Vastgoed MJOP Sport 2026	-	-	-	-	51	-	-	-
Algemene middelen	41	Hervormingsagenda	-	1.926	-	1.926	-	-	-	-
Algemene middelen	42	Vastgoed MJOP 2026 (excl sport)	-	-	-	-	126	-	-	-
Algemene middelen	43	Stelpost inflatie DUVO-middelen	-	-	-	-	22	47	47	47
Algemene middelen	44	Aankoop en verbouwing pand Markt 116+A+B Geleen	-	251	-251	-	-	-	-	-
Algemene middelen	45	Nieuw beleid stelpost inflatie	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	46	Taakmutaties Gemeentefonds Jeugdzorg	-	1.621	-1.621	-	-	-	-	-
Algemene middelen	47	Nieuw beleid exploitatie	-	2.182	-2.182	-	-	-	-	-
Algemene middelen	48	Studietoeslag	-	45	-	45	45	45	45	45
Algemene middelen	49	Loon-prijsontwikkeling Wet sociale werkvoorziening	-	506	-	506	484	468	488	-190
Algemene middelen	50	Alleenverdienersproblematiek	-	198	-	198	-	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Algemene middelen	51	Participatiewet in Balans (PWiB)	-	229	-	229	-	-	-	-
Algemene middelen	52	Nieuw Beschut Werkbedrijf	-	207	-	207	-	-	-	-
Algemene middelen	53	Werkbedrijf	-	748	-	748	-	-	-	-
Algemene middelen	54	Speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum	-	4.799	-	4.799	997	997	-	-
Algemene middelen	55	Diverse kleine verschillen	-	-10	-	-10	11	20	20	19
Saldo			**8.671**	**17.043**	**-17.304**	**8.410**	**3.251**	**2.517**	**1.362**	**491**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
2	Pilots beleidsplan Armoede en schulden	De pilots die zijn ingezet in het kader van het beleidsplan Armoede en Schulden worden geëvalueerd op haar effecten. Vooruitlopend op de uitkomsten van de evaluatie vallen de voor de pilots incidenteel, niet bestede, middelen vrij.
3	Communicatie Vidar	De middelen voor communicatie Vidar worden ondergebracht onder de aansturing van het team Bestuur en Communicatie van de gemeente Sittard-Geleen. Deze transactie verloopt budgettair neutraal. Zie hiervoor ook het programma Sociaal domein.
4	Actie agenda MKB	Met de september circulaire 2025 geeft het rijk de gemeente een vergoeding voor de inzet bij het leerprogramma van de actieagenda mkb-dienstverlening (tot 2028). De actieagenda dient om overheden en andere (landelijke) partijen beter te laten samenwerken en zo de dienstverlening aan het brede mkb effectiever en toegankelijker te maken. De tegemoetkoming bedraagt € 0,2 mln.
5	Reisdocumenten	Mutaties als gevolg van het nieuwe wettelijke tarief 2026 en bijgestelde aantallen van de Basisregistratie Personen (BRP).
6	Verkiezingen	Het voorstel is om de incidenteel toegekende middelen ad € 0,3 mln. uit de septembercirculaire 2025 voor de organisatie van de Tweede kamer Verkiezingen 2025 te storten in een bestemmingsreserve en als volgt meerjarig in te zetten voor de Verkiezingen: - Het structurele budget Verkiezingen wordt voor de jaren 2025 t/m 2030 opgehoogd met een jaarlijks bedrag van € 37.000 vanwege kostenstijgingen. Voor 2031 resteert een bijraming van € 18.000. - Het budget Verkiezingen wordt in 2026 incidenteel opgehoogd met een bedrag van € 65.000 voor de aanschaf van nieuwe stemhokjes. Hierin zijn ook stemhokjes voor de minder-valide inwoners opgenomen.

Nr	Onderwerp	Toelichting
7	WOO	Een deel van het toegekende Woo-budget is nog niet benut door de gefaseerde (landelijke) implementatie. Om de uitvoering in 2026 en 2027 te waarborgen wordt dit deel in een verplichtingenreserve gestort.
8	Septembercirculaire 2025 Gemeentefonds	In de septembercirculaire 2025 ontvangen we € 7,2 mln. extra via het gemeentefonds. Van dit bedrag wordt € 7,1 mln. gestort in de algemene reserve ter dekking van het budget Stelpost Inflatie 2026. Voor 2026 is er geen aanvullende financiële ruimte. Door de verwachte daling van de inflatie valt de uitkering uit het gemeentefonds in 2026 lager uit. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door een actualisatie van het verdeelmodel. De prognose van het aantal huishoudens met lage inkomens en ouderen valt namelijk gunstiger uit dan in de meicirculaire.
9	Treasury/Financiering	Incidentele bijstelling mutaties rente Financiering: - Er zijn (nog) geen nieuwe leningen afgesloten in 2025, hierdoor kan het saldo van de stelpost rente met € 0,78 mln. worden afgeraamd - Voordeel rente-inkomsten schatkistbankieren ad € 0,9 mln. door hogere liquiditeit bij de schatkist. Van deze € 0,9 mln. is € 0,4 mln. bestemd voor de projecten waarvan de nog niet bestede aangetrokken projectfinanciering bij de schatkist staat.
10	Voorziening RVU (Regeling voor vervroegde uitdiensttreding)	Medewerkers kunnen deelnemen aan de RVU als zij voldoen aan de wettelijke en fiscale voorschriften zoals opgenomen in de CAO. De BBV schrijft voor dat er een voorziening getroffen dient te worden voor de financiële verplichtingen voortvloeiende op basis van de getekende RVU-regelingen. Zodoende actualiseren wij de voorziening waarop de geplande onttrekking voor 2025 € 0,17mln. bedraagt en geplande (bij)storting € 0,31 mln. welke gedekt wordt uit de stelpost CAO.
11	Archief	Het incidentele budget voor het wegwerken en bewerken van analoge archiefblokken naar het Regioarchief verkregen in de 1e rapportage 2025 gedeeltelijk overhevelen naar 2026. Niet alle verkregen middelen hebben we kunnen wegzetten. Dit in het kader van de nieuwe huisvesting 2028.
12	Facilitair Huisvestingsbudget	Incidenteel facilitair huisvestingsbudget van 2025 naar 2026 overhevelen voor reservering van middelen ten behoeve van nieuwe inrichting ambtelijke huisvesting en archivering.
13	Mobiliteit personeelsplan	In de 2e rapportage zijn gelden ad. € 0,15 mln. opgenomen voor de implementatie van het personeelsplan mobiliteit. Wij stellen voor deze gelden over te hevelen naar 2026 aangezien we door de korte tijdslijnen na goedkeuring 2e rapportage, we deze kosten niet meer in 2025 gaan maken maar pas begin 2026.
14	Bedrijfsvoeringsbudgetten Vidar	Betreft een administratieve budgettair neutrale wijziging zonder resultaat.
15	Algemene reserve	In het kader van de herijking resultaatbestemmingen binnen de algemene reserve vallen er vier resultaatbestemmingen voor een totaalbedrag ad € 0,92 mln. vrij en worden deze aan de buffer van de algemene reserve toegevoegd.
16	Doorbelasting capaciteit personeel	Betreft de administratieve mutatie in de doorbelasting van de directe personeelskosten welke wordt toegevoegd aan de stelpost inflatie. Deze wijziging is budgettair neutraal.
17	Stadslabs	De subsidiemiddelen voor de professionele instelling Stadslabs maken onderdeel uit van de uitvoeringsagenda bestuursperiode 2024-2026. In de begroting 2024 zijn de middelen beschikbaar gesteld. Thans vindt de administratieve verwerking plaats om te borgen dat de voorlopige toekenning 2026 conform de regeling professionele instelling vóór 1-1-2026

Nr	Onderwerp	Toelichting
		verstrekt is.
18	Kapitaalslasten	De kapitaalslasten zijn geactualiseerd op basis van de actuele prognoses en een aanpassing van de omslagrente van 1,8% naar 1,5% over 2025 voor de voortgang van onze projecten.
19	IM-ICT Aanschaf monitoren	Incidenteel budget ad € 0,2 mln. voor de aanschaf en plaatsing van de nieuwe monitoren binnen de Gemeente Sittard-Geleen. Als dekking wordt de bij de jaarrekening 2024 gevormde verplichtingenreserve ingezet.
20	IM-ICT uitvoeringsprogramma	In de Raad van 12 en 13 november 2025 is een incidenteel besluit genomen over de veranderkundige opgave ten behoeve van het iUitvoeringsprogramma voor een bedrag ad € 0.3 mln. Vanwege de besluitvorming in november zijn de bijbehorende activiteiten in 2025 nog niet volledig tot uitvoering gekomen. In het vierde kwartaal van 2025 zijn hiervoor plannen opgesteld. Binnen het iUitvoeringsprogramma zijn de aandachtsgebieden met name gericht op Data & AI, Common Ground, organisatieontwikkeling en verandermanagement. De budgetten blijven noodzakelijk om de geplande werkzaamheden in 2026 conform de aangepaste planning en prioritering uit te voeren. Het voorstel is om een budget ad € 0,24 mln. over te hevelen van 2025 naar 2026 middels een storting in de verplichtingreserve en vervolgens beschikbaar te stellen vanaf 2026.
21	Vastgoed/Indexering zakelijke lasten schoolgebouwen	Bij schoolgebouwen is geen sprake van huuropbrengsten waarbij de indexering van de zakelijke lasten gecompenseerd kan worden. De stijging wordt verrekend met de stelpost inflatie.
22	Duurzaamheidsinspecties tlv res onderhoud	De onderzoeken met betrekking tot het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed worden gefinancierd uit de Reserve Vastgoed en sportaccommodatie, waarbinnen een budget ad € 0,5 mln is gereserveerd.
23	Financiën/Nieuw financieel systeem	In de Raad van 12 en 13 november 2025 is een besluit genomen voor de noodzakelijke updates van ons huidig financieel pakket in 2026 en 2027, waarna een Europese aanbesteding voor een nieuw financieel informatiesysteem wordt voorbereid. Er wordt nu op ingezet om met het nieuwe systeem in 2028 of 2029 live te gaan. Voor de projectkosten m.b.t. de inrichting en implementatie is voor 2025 een bedrag ad € 0,15 mln. geraamd. Vanwege de besluitvorming in november zal het geraamde budget in 2025 niet worden benut. Het voorstel is om het budget ad € 0,15 mln. over te hevelen van 2025 naar 2026 middels een storting in de verplichtingreserve.
24	Doorontwikkeling Zorg en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek (ZVH-WM)	Vrijval van verplichtingenreserve Doorontwikkeling ZVH-WM (OOV).
25	Ontwikkeling Zorg en Veiligheid	Vrijval van verplichtingenreserve Ontwikkeling Zorg en Veiligheid (OOV).
26	Spaarverlof	Op basis van de inschatting van de uren spaarverlof en overmatig verlofsaldi per ultimo 2025 nemen we een financiële bijstelling op voor de verwachte storting in de voorziening spaarverlof. Door de inzet van de stelpost CAO heeft deze mutatie geen effect op het begrotingssaldo. De daadwerkelijke storting in de voorziening zal plaatsvinden in de jaarrekening 2025.
27	Informatiepunt Digitale Overheid	In de septembercirculaire 2025 is aangekondigd dat de rijksmiddelen voor het inrichten en operationeel houden van de Informatiepunten Digitale Overheid vanaf 2026 structureel via het gemeentefonds gaan verlopen.

Nr	Onderwerp	Toelichting
28	OVA/PPC indexering	Uit hoofde van afspraken van de overheid en zorgaanbieders is een bijstelling van de loonindexering (OVA Overheidsbijdrage Arbeidsontwikkeling) aan de orde ten opzichte van de door de gemeenteraad besloten index voor professionele instellingen. Dekking vindt plaats uit de hiervoor in het gemeentefonds beschikbare gestelde middelen (stelpost inflatie).
29	Vastgoed kosten kostenplaats	De kosten inzake O-prognose (software voor onderhoudsplan bij Vastgoed), de licentie van Axxerion en het opstellen van de Routekaart Verduurzaming komen ten laste van de bestemmingsreserve Incidentele dekking taakstelling Vastgoed.
30	Actie agenda MKB	Met de september circulaire 2025 geeft het rijk de gemeente een vergoeding voor de inzet bij het leerprogramma van de actieagenda mkb-dienstverlening (tot 2028). De actieagenda dient om overheden en andere partijen beter te laten samenwerken en zo de dienstverlening aan het brede mkb effectiever en toegankelijker te maken. De tegemoetkoming bedraagt € 0,2 mln.
31	Herijking Waarderen Oppervlakte	Herijking van verplichtingenreserve Waarderen Oppervlakte ten gunste van kostenplaats Vergunningen (VPMH). Dit bedrag wordt ingezet voor het opvangen van de toenemende aanvragen bouwvergunningen. Zie ook bijstelling 40.
32	Verlagen Energiekosten OVL	De energiekosten van de openbare verlichting zijn lager dan gebudgetteerd. Tarieven zijn stabieler en er zijn afgelopen tijd veel lampen verled. Hierdoor kan er € 0,2 mln. vrijvallen ten gunste van de stelpost inflatie. De eindafrekening volgt in 2026 en dan zal bekend zijn of er wellicht nog meer kan vrijvallen.
33	Gronden Graetheide	Onttrekking van kosten bodemonderzoeken uit de bestemmingsreserve Graetheide conform eerder besluit. Daarnaast is de exploitatie voor 2025 ingeregeld. Deze is budgettair neutraal.
34	Afroep structurele middelen overhead regiobureau	De structurele middelen voor overhead regiobureau worden administratief verwerkt middels deze rapport. Zie voor meer toelichting over de ontwikkeling programma 3.
35	Taakmutatie Gemeentefonds Verkiezingen	In de septembercirculaire 2025 Gemeentefonds is een incidenteel bedrag ad € 0,3 mln. toegekend voor de organisatie van de Tweede Kamerverkiezing. Deze toekenning is geraamd als een taakmutatie en wordt overgeheveld naar het subprogramma Dienstverlening en volledig ingezet voor de verkiezingen 2025 en verder (zie subprogramma Dienstverlening-Verkiezingen).
36	Taakmutatie Gemeentefonds Spreidingswet	In de septembercirculaire 2025 Gemeentefonds is een incidenteel bedrag ad € 58.000 toegekend voor het zoeken naar opvangplekken. Deze toekenning is geraamd als een taakmutatie en wordt overgeheveld naar het subprogramma Participatie en Bestaanszekerheid binnen het programma Sociaal Domein voor de uitvoering. Gemeentebreed verloopt deze mutatie budgettair neutraal.
37	Stelpost inflatie	In de 2e rapportage is besloten dat het resterend saldo van de Stelpost Inflatie 2025 na verwerking van de bijstellingen in de 3e rapportage wordt toegevoegd aan de Stelpost Inflatie 2026. Zodoende wordt er € 5,5 mln. gestort in de algemene reserve ter dekking van het budget Stelpost Inflatie 2026. In 2026 wordt dit saldo ad € 5,5 mln. in combinatie met de dekking uit de Septembercirculaire 2025 ad € 7,1 mln. onttrokken uit de reserve en toegevoegd aan het budget 2026 Stelpost Inflatie.

Nr	Onderwerp	Toelichting
38	Programmakosten Huisvestingsprojecten	We werken aan nieuwe bestuurlijke en ambtelijke huisvesting. Naast het ontwerpen en bouwen van de fysieke omgeving, is er nadrukkelijk aandacht voor de manier waarop inwoners en bezoekers de dienstverlening ervaren. Daarom is een projectleider aangetrokken die een toekomstgericht dienstverleningsconcept ontwikkelt en de gedragsverandering begeleidt. Voor de communicatie en participatie met interne en externe stakeholders wordt ook budget gevraagd. Daarnaast is een programmamanager huisvesting aangesteld die de integrale aansturing van het huisvestingstraject verzorgt.
39	Meerwerk toenemende aanvragen bouwvergunningen	Voor de afhandeling van de aanvragen bouwvergunningen is het huidige personeelsbestand binnen team Vergunningen ontoereikend en is in 2025 additioneel inhuur gepleegd in verband met het toenemend aantal aanvragen. Dit kan volledig gedekt worden uit de verwachte meerinkomsten bouwleges 2025. Gemeentebreed verloopt deze mutatie budgettair neutraal.
40	Vastgoed MJOP Sport 2026	De kosten planmatig onderhoud sportaccommodaties in 2026 bedragen in totaliteit € 1,8 mln. (inclusief indexering en BTW) en worden enerzijds gedekt door een onttrekking uit de reserve Vastgoed en sportaccommodaties ad € 1,5 mln. en anderzijds door de SPUK subsidie ad € 0,3 mln. De indexatie (3,5%) van de onderhoudskosten van de sportaccommodaties bedraagt € 51.000 en wordt ten laste gebracht van de stelpost inflatie (zie ook programma Sport, Cultuur en Groen).
41	Hervormingsagenda	In de meicirculaire 2025 zijn extra middelen voor de hervormingsagenda beschikbaar gesteld. Deze middelen zetten wij in bij het programma Sociaal Domein om de opgenomen besparing terug te draaien omdat het plan van aanpak nog in voorbereiding is.
42	Vastgoed MJOP 2026 (excl sport)	Op basis van recente herinspecties van de vastgoedportefeuille blijkt dat circa €8,5 miljoen nodig is om al het planmatig onderhoud voor de jaarschijf 2026 uit te voeren (alle gebouwen incl. sport). Dit bedrag is relatief hoog als gevolg van het uitstellen van eerder gepland onderhoud vanwege beperkte beschikbare budgetten. Daarnaast dragen ook de prijsstijgingen van de afgelopen jaren bij aan de hoogte van dit bedrag. Op basis van de huidige onderhoudsreserve is circa €6 miljoen beschikbaar in 2026 (incl. sport), waardoor opnieuw onderhoudswerkzaamheden worden doorgeschoven. Het maken van keuzes rondom sloop/nieuwbouw, herbestemming of afstoten moet ertoe leiden dat de kosten voor planmatig onderhoud in de toekomst stabiliseren. Deze overwegingen zullen in samenhang met de uitkomsten van de duurzaamheidsinspecties worden aangeboden in 2026. Voor de gebouwen (excl sport wordt €4,9 mln. onttrokken uit de onderhoudsreserve vastgoed en sportaccommodaties en €0,17 mln. komt ten laste van de stelpost inflatie in het kader van indexering. Deze mutatie raakt diverse programma's.
43	Stelpost inflatie DUVO[1]-middelen [1] *Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang*	Dekking indexatie van de DUVO-middelen (zie programma Veiligheid)

Nr	Onderwerp	Toelichting
44	Aankoop en verbouwing pand Markt 116+A+B Geleen	'Het pand Markt 116, 116A, 116B kopen wij gelet de strategische ligging in het Geleen Centrum Dit pand vullen wij vooralsnog tijdelijk met de Stadswinkel en het Jongerenpunt. .Er wordt voorgesteld om een investeringsreserve te vormen voor dekking van de kapitaallasten van € 0,25 mln. over de periode 2026/2028. Deze dekking komt vanuit de speerpuntmiddelen Geleen Centrum gedurende de periode 2026 t/m 2028. Binnen de tijdspanne 2026/2028 zullen de (her)ontwikkel- en gebruiksmogelijkheden van het pand nader worden onderzocht en de financiële consequenties vanaf 2029 incl. dekkingsvoorstel worden voorgelegd.
45	Nieuw beleid stelpost inflatie	Binnen het investeringsbudget Nieuw Beleid worden de geraamde budgetten met betrekking tot Indicatie prijsstijgingen investeringsvolume structureel overgeheveld naar de stelpost inflatie. Voor 2025 bedraagt dit € 50.000 en vanaf 2026 jaarlijks afgerond € 30.000.
46	Taakmutaties Gemeentefonds Jeugdzorg	Binnen de taakmutaties Gemeentefonds (Sociaal Domein) worden de geraamde budgetten met betrekking tot jeugdzorg ad € 1,6 mln. door middel van een storting in de reserve Taakmutaties overgeheveld naar 2026.
47	Nieuw beleid exploitatie	Binnen het exploitatiebudget van Nieuw Beleid worden de geraamde budgetten van Bestuurlijk & Ambtelijke huisvesting en Vidar ad € 0,7 mln. en Sittard-Geleen 25 jaar ad € 0,5 mln. en het speerpunt Toekomstbestendige bedrijventerreinen (Ruimte voor MKB) ad € 1 mln door middel van een storting in de reserve Nieuw Beleid overgeheveld naar 2026 en in 2026 ook onttrokken uit deze reserve.
48	Studietoeslag	De hoogte van de studietoeslag is gekoppeld aan de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon. De effecten hiervan na de recente bijstelling van het minimumloon worden gedekt door de stelpost inflatie.
49	Loon-prijsontwikkeling Wet sociale werkvoorziening	De loonkosten voor de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) zijn gebaseerd, en bijgesteld, op het wettelijk minimumloon per 1 juli 2025 en de structurele doorwerking hiervan in de loonschalen van de Wsw. Deze toename wordt gedekt de loon- en prijsontwikkeling van de Integratie Uitkering Participatie (IU Participatie). Zie hiervoor ook het programma Bestuur en Ondersteuning.
50	Alleenverdienersproblematiek	Voor Op 1 januari 2025 is de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek (Wtrap) in werking getreden (Fase 2). De wet is een aparte regeling binnen de Participatiewet en biedt de wettelijke grondslag om de bij de Belastingdienst bekende huishoudens met alleenverdienersproblematiek ambtshalve een vaste tegemoetkoming te betalen. De vaste tegemoetkoming wordt jaarlijks bij ministeriële regeling vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor het kalenderjaar 2025 is de tegemoetkoming vastgesteld op € 1.000,- per huishouden. Daarnaast wordt in 2025 fase 1 afgerond. Deze fase is arbeidsintensiever dan fase 2, omdat in fase 1 de tegemoetkoming bepaald wordt op basis van het werkelijke tekort. De gemeente ontvangt via een decentrale uitkering volledige financiering voor de uitvoering van deze tijdelijke wettelijke regeling. De financiering is gebaseerd op toekenning van de jaarlijkse tegemoetkoming van de gehele doelgroep die op de lijst van de Belastingdienst is opgenomen en een percentage voor toekenning aan huishoudens die in de actualiteit recht hebben op de vaste tegemoetkoming. Er is ook rekening gehouden met de inrichtings- en uitvoeringskosten en een opslagpercentage voor onvoorziene kosten. Jaarlijks keert het Rijk een aanvulling uit op basis van de definitieve inkomensgegevens en omvang van de doelgroep.

Nr	Onderwerp	Toelichting
51	Participatiewet in Balans (PWiB)	De Participatiewet is er om een toereikend en voorspelbaar bestaansminimum te garanderen. Op dit moment voorziet de wet hier onvoldoende in. Daarom is een fundamentele herziening nodig, zodat het vertrouwen van de inwoners toeneemt en gemeenten meer ruimte krijgen om te kijken naar individuele omstandigheden. De wet wordt de komende jaren herzien, waarbij drie sporen worden bewandeld om de gestelde doelen te halen. Spoor 1: ruim 20 maatregelen om de wet beter te laten aansluiten op de omstandigheden van inwoners. Spoor 2: de fundamentele herziening van het stelsel op de lange termijn en heeft momenteel nauwelijks impact op de capaciteit. Spoor 3: het blijvend investeren in vakkundigheid van professionals en managers en het lerend vermogen van de organisaties die werken met de Participatiewet. De invoering van spoor 1 vindt gefaseerd plaats en is intensiever dan ingeschat. Aanvankelijk was de implementatie beoogd voor 2025/2026, maar na besluitvorming door de Eerste Kamer, dit najaar, blijkt dat de implementatie doorloopt door naar 2027. Dit en vanwege de toenemende intensiteit van de implementatie maakt dat wordt voorgesteld het implementatiebudget van het Rijk beschikbaar te stellen voor de implementatie per 2026.
52	Nieuw Beschut Werkbedrijf	In de periode 2025-2027 wordt landelijk in totaal ruim € 110 miljoen beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Uit onderzoek blijkt dat de loonwaardesystematiek die hier nu voor wordt gebruikt, veelal leidt tot een Septembercirculaire gemeentefonds 2025 overschatting van de loonwaarde en daarmee tot een te lage vaststelling van de loonkostensubsidie (LKS). In de Tweede Kamerbrief 'Voortgang sociaal ontwikkelbedrijven en beschut werk' is aangekondigd dat voor werknemers met een indicatie beschut werk een forfaitaire loonkostensubsidie (vaste vergoeding voor gemiste loonkosten) zal worden ingevoerd. De hoogte van de forfaitaire LKS wordt vastgesteld op 68% van het minimumloon. De Rijksbijdrage beschut werk wordt beschikbaar gesteld via de Integratie Uitkering Participatie van het Gemeentefonds en beschikbaar gesteld aan het Werkbedrijf. Dit omdat de mensen met een indicatie nieuw beschut hier hun werkzaamheden verrichten.
53	Werkbedrijf	Per 2025 stelt het Rijk impulsbudgetten beschikbaar. We investeren hiermee in een toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijf en borgen hiermee het belang van een goed functionerende inclusieve arbeidsmarkt. Werksoorten worden passend voor onze inwoners met bijbehorende tariefstelling voor onze partners. We zien daarnaast dat het aantal mensen met een arbeidsbeperking dat werkt toeneemt, maar dat deze toename minder sterk is dan beoogd. Dit onderstreept het belang van een goed functionerende inclusieve arbeidsmarkt en de investeringen door middel van de inzet van de impulsbudgetten. Deze investeringen leiden op termijn tot een gunstigere ontwikkeling van de baten uit het Werkbedrijf. Voor 2025 verwachten we een ontwikkeling die minder gunstig is. De nadelige bijstelling 2025 die hierop volgt wordt voor € 748.000 gedekt door het aandeel van de Rijksbijdrage voor de Wsw., Deze Rijksbijdrage is opgenomen in de Integratie Uitkering Participatie van het Gemeentefonds.
54	Speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum	De speerpuntmiddelen veerkrachtig Geleen Centrum (circulaire economie en aankoop panden) worden administratief verwerkt middels deze rapport. Zie voor meer toelichting over de ontwikkeling programma 3.
55	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen

Kredietvotering

Nr	Onderwerp	Toelichting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1	Aankoop en verbouwing pand Markt 116	Voor de aankoop en verbouwing van het pand aan de Markt 116, 116 A en B in Geleen wordt een krediet gevraagd. Dit pand is bestemd voor de tijdelijke vestiging van de Stadswinkel en Jongerenpunt i.v.m. de sloop tot casco van de huidige Stadswinkel in Geleen als onderdeel van het plan voor nieuwe huisvesting van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie.	1.340.000	-	-	-	-
Saldo			**1.340.000**	**-**	**-**	**-**	**-**

Veiligheid

Ontwikkeling

Sociale Veiligheid

Niet van toepassing.

Zorg en Veiligheid

Indexatie DUVO-gelden

De gemeente Maastricht ontvangt als centrumgemeente voor de regio's Westelijke Mijnstreek en Maastricht Heuvelland vanuit het Rijk de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO) voor de uitvoering van de regiovisie Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) en voor de vrouwenopvang. Deze middelen worden als decentralisatie uitkering niet apart door het Rijk geïndexeerd. Tegelijkertijd worden de middelen die gemeenten jaarlijks ontvangen van het Rijk, inclusief algemene uitkeringen, wel geïndexeerd. De DUVO valt onder de algemene uitkeringen. De gemeenten worden daarvoor gecompenseerd, maar de DUVO-middelen komen binnen bij de gemeente Maastricht. De compensatie vanuit het Rijk komt vervolgens terecht bij alle gemeenten. Het gedeelte voor de DUVO-gelden van de overige Zuid-Limburgse gemeenten komt dus niet bij centrumgemeente Maastricht terecht terwijl dit wel zou moeten. Daarom gaan de Zuid-Limburgse gemeenten de verkregen indexering overhevelen naar de gemeente Maastricht. Wanneer dit niet gebeurt, maakt dit – in combinatie met de kostenstijging van GIA-producten en diensten – het niet haalbaar om de doelen vanuit de Regiovisie Zuid-Limburg 2024-2031 'Samen sterk, iedereen veilig' - Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties te realiseren.

Het geïndexeerde bedrag voor Sittard-Geleen komt in 2025 uit op €46.539. Dit bedrag zal jaarlijks stijgen op basis van indexatie, gebaseerd op de jaarlijks vastgestelde accrespercentages. Voor 2025 is een bedrag gereserveerd voor deze bijdrage middels een verplichtingereserve ter hoogte van €71.107. Deze reserve wordt voor de bijdrage van 2025 en 2026 ingezet. Vanaf 2026 is de reserve echter nog maar €24.568 en daarmee niet voldoende voor volledige dekking van de bijdrage. Het restant zal via de stelpost inflatie worden gedekt en vanaf 2027 en verder zal dekking van het volledige bedrag via de stelpost inflatie lopen.

Ondermijning

Risk Factory Zuid-Limburg

De Risk Factory is een educatief belevingscentrum waarin deelnemers in kleine groepen verschillende realistische scenario's over (on)veiligheid en (on)gezondheid beleven. De Risk Factory wil inwoners bewust maken van risico's en concreet handelingsperspectief bieden, zodat ze daadwerkelijk gezonde en veilige keuzes maken. Geïnspireerd op de Risk Factory Limburg-Noord wordt momenteel binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg gewerkt aan een business case voor een Risk Factory Zuid-Limburg. Voor de investeringen die nodig zijn om de Risk Factory te realiseren, zijn subsidieaanvragen gedaan onder andere bij de provincie.

Ook de gemeenten in Zuid-Limburg zijn gevraagd om (naar rato), voor de duur van 5 jaar, per jaar een bedrag beschikbaar te stellen om de exploitatie van de Risk Factory rond te krijgen. Voor Sittard-Geleen gaat het om een bedrag van € 25.410 per jaar. Er zijn goede ervaringen met de Risk Factory Limburg-Noord. Een Risk Factory kan ook in Zuid-Limburg een belangrijke taak vervullen in bewustwording op het gebied van allerlei thema's.

Daarnaast hoeven we, door bij te dragen aan de Risk Factory en hun programma te gebruiken, als gemeente zelf bepaalde activiteiten niet meer te organiseren. Daarom heeft het college besloten de gevraagde financiële bijdrage toe te zeggen. Binnen programma Veiligheid wordt met bestaande middelen in 2025 voor (weerbaarheid) ondermijning een verplichtingenreserve gemaakt. Binnen programma Sociaal Domein worden in de komende vijf jaren bestaande middelen voor kwetsbare doelgroepen ingezet. Begin december wordt een definitief besluit genomen over de komst van een Risk Factory naar Zuid-Limburg.

Externe Veiligheid

Niet van toepassing.

Toezicht en handhaving leefbaarheid
Niet van toepassing.

Andere veiligheidsthema's
Calamiteit Sittard
In de 2e programmarapportage 2025 is als ontwikkeling benoemd dat eind augustus een politieactie heeft plaatsgevonden bij een locatie/perceel aan de Tudderenderweg in Sittard. Dit perceel en de omgeving zijn in eigendom van de gemeente. Bij deze actie is onder meer restant van, en apparatuur horende bij, een drugsproductielocatie aangetroffen. Gelet op ernstige vervuiling van de omgeving is ook de gemeente betrokken. Dit heeft geleid tot (spoed)werkzaamheden in de omgeving van en op de betreffende locatie.

Dergelijke werkzaamheden gebeuren altijd bij milieu calamiteiten als gevolg van drugsproductie/-afval. De werkzaamheden zijn/waren erop gericht om ernstige milieuvervuiling en andere vormen van vervuiling/afval op de locatie duurzaam op te lossen. In de 2e programmarapportage 2025 is aangegeven dat met de werkzaamheden naar verwachting aanzienlijke kosten zijn gemoeid, maar dat deze nog niet bekend waren. Verder is vermeld dat hier geen gereserveerde budgetten voor beschikbaar zijn en derhalve een beroep wordt gedaan op de algemene middelen. Het betreft namelijk een autonome ontwikkeling die onontkoombaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar is.

Inmiddels is vergaand zicht op de kosten van de calamiteit c.q. werkzaamheden. Het betreft een bedrag van € 0,31 mln. euro. Hiervoor wordt vanuit begrotingsrechtmatigheid voorgesteld een begrotingswijziging vast te stellen. Vanzelfsprekend wordt waar mogelijk (tevens) een beroep gedaan op de Subsidieregeling opruiming drugsafval. Zodra we hier een beschikking van hebben wordt dit ook financieel verwerkt.

Risico's

Sociale Veiligheid
Niet van toepassing.

Zorg en Veiligheid
Niet van toepassing.

Ondermijning
Niet van toepassing.

Externe Veiligheid
Niet van toepassing.

Toezicht en handhaving leefbaarheid
Niet van toepassing.

Andere veiligheidsthema's
Calamiteiten (algemeen)
Naast bovenstaande ontwikkeling over een calamiteit in Sittard, wordt (in algemene zin) vermeld dat voor de materiële kosten verbonden aan niet-beoogde of onverwachte gebeurtenissen op het gebied van veiligheid binnen programma Veiligheid een structureel calamiteitenbudget van €40.000 beschikbaar is.

In 2025 hebben zich een aantal calamiteiten voorgedaan waar kosten mee gemoeid zijn (denk aan het noodlottige ongeval in Geleen). Dit maakt dat een mogelijke overschrijding van het calamiteitenbudget binnen programma Veiligheid voor 2025 in deze rapportage als risico wordt benoemd. Daarbij wordt opgemerkt dat voor fysieke incidenten verbonden aan drugsafval waar mogelijk gebruik wordt gemaakt van de Subsidieregeling opruiming drugsafval.

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Sociale Veiligheid	-442	1	-440	2	-438	-	-	-	-
Zorg en Veiligheid	-601	22	-579	-	-579	-	-	-	-
Ondermijning	-139	-	-139	-	-139	-	-	-	-
Externe Veiligheid	-198	2	-196	3	-194	-	-	-	-
Toezicht en handhaving leefbaarheid	-2.812	-39	-2.851	-	-2.851	-	-	-	-
Andere Veiligheidsthema's	-13.235	-45	-13.280	-303	-13.583	-22	-47	-47	-47
Veiligheid	**-17.427**	**-59**	**-17.486**	**-299**	**-17.784**	**-22**	**-47**	**-47**	**-47**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Sociale Veiligheid	1	Diverse kleine verschillen	-	8	-6	2	-	-	-	-
Ondermijning	2	Risk Factory	-	39	-39	-	-	-	-	-
Externe Veiligheid	3	Diverse kleine verschillen	-	2	-	2	-	-	-	-
Toezicht en handh leefbaarheid	4	Functiewaardering BOA's	-	240	-240	-	-	-	-	-
Andere veiligheidsthema's	5	Calamiteiten	-	-305	-	-305	-	-	-	-
Andere veilighth	6	Ontwikkelpaden	-	93	-93	-	-	-	-	-
Andere veiligheidsthema's	7	Indexatie DUVO-middelen	-	-47	47	-	-22	-47	-47	-47
Andere veiligheidsthema's	8	Veiligheidsregio Zuid Limburg	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere veilighth	9	Diverse kleine verschil	-	2	-	2	-	-	-	-
Saldo			**-**	**32**	**-331**	**-299**	**-22**	**-47**	**-47**	**-47**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen.
2	Risk Factory	Aanmaken verplichtingenreserve (ad €63.525) voor bijdrage aan initiatief vanuit de VRZL voor de Risk Factory Zuid-Limburg. Reserve wordt gevormd door herijking van een bestaande reserve bij Ondermijning (ad €25.000) en aanvulling vanuit reguliere middelen van Ondermijning (ad €38.525).
3	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen.
4	Functiewaardering BOA's	Door het uitvallen van de externe functiewaarderings-adviseur zijn de beoogde herwaarderingen van de BOA functies uitgebleven. Dit wordt met terugwerkende kracht in 2026 over 2025 doorgevoerd. Het voorstel is om het hiervoor beschikbare budget over te hevelen van 2025 naar 2026 middels een storting in de verplichtingreserve.
5	Calamiteiten	Kosten met betrekking tot de onvoorziene calamiteit aan de Tudderenderweg.
6	Ontwikkelpaden	Aanvullende storting in de verplichtingenreserve van de ontwikkelpaden. De budgetten worden doorgeschoven om de voorbereide initiatieven (wijkaanpak) volgend jaar te kunnen uitvoeren.
7	Indexatie DUVO-middelen	De gemeente Maastricht ontvangt als centrumgemeente voor de regio's Westelijke Mijnstreek en Maastricht Heuvelland vanuit het Rijk de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO). De DUVO-middelen worden als decentralisatie uitkering niet apart door het Rijk geïndexeerd, in het verleden werd dit door gemeente Maastricht zelf gefinancierd terwijl de participerende gemeenten hier wel voor gecompenseerd worden middels het acres. Vanaf 2025 komt dit voor rekening van alle gemeenten. Voor 2025 en 2026 (gedeeltelijk) wordt dit gedekt vanuit de daarvoor beschikbare verplichtingenreserve (ad €71.107) en vanaf 2026 deels en 2027 volledig loopt dit via de stelpost inflatie (zie programma Bestuur & Ondersteuning).
8	Veiligheidsregio Zuid Limburg	De herijking van de bij de jaarrekening 2024 gevormde verplichtingenreserve VRZL ad € 0,33 mln. valt vrij ten gunste van de Algemene Middelen. Het voorstel is om het bedrag te storten in de verplichtingenreserve Weerbaarheidsopgave.
9	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen.

Kredietvotering

Niet van toepassing.

Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Risico's

Mobiliteit en Verkeer

Parkeeropbrengsten ABC

Door de wegwerkzaamheden in het centrum van Sittard zijn de ABC-garage en de Hub Dassen-garage minder goed bereikbaar. We zien dit terug in een verminderde omzet op die locaties. We gaan er vooralsnog vanuit dat de bezoekers andere parkeerlocaties zullen vinden en dat de inkomsten zich daarnaar verplaatsen. We zullen de ontwikkeling blijven volgen en hierover rapporteren.

A2 verbreding

De A2 verbreding vraagt meer ambtelijke capaciteit dan aanvankelijk was ingeschat. Door de beaumix discussie, de behandeling van de nadeelcompensatie en de extra tijd die het controleren van de ontwerpen van het gemeentelijk wegennet vergt, kan de inzet van het ambtelijk apparaat structureel hoger uitvallen.

Logistiek

Niet van toepassing.

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Mobiliteit en Verkeer	-27.516	453	-27.063	2.745	-24.318	-138	-146	-146	-146
Logistiek	288	2	289	3	292	-	-	-	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	**-27.228**	**454**	**-26.774**	**2.748**	**-24.026**	**-138**	**-146**	**-146**	**-146**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Mobiliteit en Verkeer	1	IPOR Belastingmaatregelen Riooltarief 2026	-	-	-	-	-134	-134	-134	-134
Mobiliteit en Verkeer	2	IPOR Belastingmaatregelen Reiniging 2026	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit en Verkeer	3	Kapitaalslasten	-	445	-	445	-	-	-	-
Mobiliteit en Verkeer	4	Projecten/Erfgoed deal Corio Glana F2	-	-100	100	-	-	-	-	-
Mobiliteit en Verkeer	5	Ruimte exploitatie Groot onderhoud wegen	-	2.350	-	2.350	-	-	-	-
Mobiliteit en Verkeer	6	Verlagen Energiekosten OVL	-	200	-	200	-	-	-	-
Mobiliteit en Verkeer	7	Degeneratiekosten Asfaltwerkzaamheden	125	-700	575	-	-	-	-	-
Mobiliteit en Verkeer	8	Vastgoed MJOP 2026 Parkeergarages	-	-	-	-	-	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Mobiliteit en Verkeer	9	Infrawerkzaamheden Molenbeek Oost/Breitnerstraat	-	-200	200	-	-	-	-	-
Mobiliteit en Verkeer	10	Diverse kleine verschillen	-	-19	19	-	-5	-13	-13	-12
Mobiliteit en Verkeer	11	Onderzoeken parkeren	-	-160	-90	-250	-	-	-	-
Logistiek	12	Diverse kleine verschillen	-	3	-	3	-	-	-	-
Saldo			**125**	**1.819**	**804**	**2.748**	**-139**	**-147**	**-147**	**-146**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	IPOR Belastingmaatregelen Riooltarief 2026	De kosten van RWM zijn gestegen in de begroting voor 2026. Zie programma Milieu
2	IPOR Belastingmaatregelen Reiniging 2026	Bijstelling op basis van de aanpassing begroting RWM 2026. Verloopt budgettair neutraal.
3	Kapitaalslasten	De kapitaalslasten zijn geactualiseerd op basis van de actuele prognoses en een aanpassing van de omslagrente van 1,8% naar 1,5% over 2025 voor de voortgang van onze projecten.
4	Projecten/Erfgoed deal Corio Glana F2	Inzetten van Verplichtingenreserve Projecten voor de Erfgoeddeal Corio Glana fase 2. Voor dit project voor het herinrichten en ontkluizen van de Geleenbeek, is in het verleden een subsidie ontvangen van € 0,7 mln. Nu is de realisatie in volle gang en worden deze middelen onttrokken uit de reserve.
5	Ruimte exploitatie Groot onderhoud wegen	Het exploitatiebudget Groot Onderhoud Wegen is niet volledig benut, omdat dit jaar gefocust is op het afronden van het herstelprogramma wegen, waarvoor in 2022 incidentele investeringsmiddelen ter beschikking zijn gesteld. Hierover volgt in 2026 de rapportage. Het overschot op het exploitatiebudget wordt ingezet om het tekort bij groenbeheer op te vangen. Zie programma Groen.
6	Verlagen Energiekosten Openbare Verlichting (OVL)	De energiekosten van de openbare verlichting zijn lager dan gebudgetteerd. Tarieven zijn stabieler en er zijn wederom veel lampen verled. Hierdoor kan er € 0,2 mln. vrijvallen ten gunste van de stelpost inflatie. De eindafrekening volgt in 2026 en dan is bekend of er wellicht nog meer kan vrijvallen.

Nr	Onderwerp	Toelichting
7	Degeneratiekosten Asfaltwerkzaamheden	De voorziening degeneratiekosten glasvezel is met € 0,12 mln opgehoogd voor ODF en voor Glaspoort. Daarnaast wordt er € 0,57 mln. onttrokken uit de verplichtingenreserve degeneratiekosten kabels en leidingen (Wijkbeheer) voor het vervangen van overhakkers tgv aanleg kabels en leidingen.
8	Vastgoed MJOP 2026 Parkeergarages	Het planmatig onderhoud 2026 aan parkeergarages van € 1,4 mln wordt onttrokken uit de onderhoudsvoorziening van parkeergarages.
9	Infrawerkzaamheden Molenbeek Oost/Breitnerstraat	Vanuit de verplichtingenreserve Inrichting openbare ruimte Molenbeek (IPOR) wordt er een bedrag van € 0,2 mln. onttrokken voor de realisatie van de infrawerkzaamheden rondom dit bouwproject.
10	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
11	Onderzoeken parkeren	Geleen Centrum ontwikkelt zich tot een compact stadsdeelcentrum, wat vraagt om een herijking van het parkeerbeleid volgens de Omgevingsvisie en het subregionaal detailhandelsbeleid. In dit kader loopt een proef met gratis kort parkeren op de (Nieuwe) Markt, onderzoeken naar parkeerbalans en toekomstbestendigheid parkeergarage Groenstraat. De kosten worden gedekt uit de speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen centrum. Voor zover middelen niet worden ingezet in 2025 schuiven ze door naar het volgend jaar. Zie voor toelichting over deze ontwikkeling programma 3.
12	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen

Kredietvotering

Nr	Onderwerp	Toelichting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1	Verkeersveiligheid Tunnelstraat Sittard	De Tunnelstraat is een belangrijke schoolfietsroute. Met name ter hoogte van de kruising Akkerstraat / Montgomerystraat zijn maatregelen wenselijk om de verkeersveiligheid te verbeteren. Voor de uitwerking van het ontwerp van de aanpassingen wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd. De dekking is opgenomen binnen de begroting	150.000	-	-	-	-
2	Aanleg Parkeerplaats Geleen Zuid	Om een oplossing te bieden aan de parkeerproblematiek bij FC Geleen-Zuid wordt krediet aangevraagd om de parkeerplaats uit te breiden. Hierbij is gekozen voor een kostenefficiënte maatregel op basis van grasbetontegels.	105.000	-	-	-	-

Nr	Onderwerp	Toelichting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
3	SPV subsidie GOW	Voor de veiligheidsmaatregelen binnen het project Kempenweg en Groot onderhoud wegen is door het ministerie IenW een SPV-bijdrage toegekend. Hierdoor komen de eerder gevoteerde IPOR-vervangingsmiddelen te vervallen. Deze vrijvallende middelen worden teruggestort naar de algemene IPOR-vervangingsmiddelen.	156.046	-	-	-	-
Saldo			**411.046**	**-**	**-**	**-**	**-**

Economie

Ontwikkelingen

Chemie, Industrie en Bedrijventerreinen

Niet van toepassing.

Vrijetijdseconomie, Detailhandel, Stadscentra

Niet van toepassing

Programmabureau stichting samenwerking Zuid-Limburg

In het voorjaar hebben 10 Zuid-Limburgse gemeenten ingestemd tot de oprichting van een stichting Samenwerking Zuid-Limburg. Met deze organisatiestructuur wordt uitvoering gegeven aan de gezamenlijke opgaven zoals benoemd in de Agenda Zuid-Limburg (2024) en de daarmee samenhangende regiodeal tranche 4 (in uitvoering) en tranche 6 (in voorbereiding). Binnen de stichting wordt een ondersteunend programmabureau ingericht. Hiermee wordt voldaan aan de eis die het Rijk stelt via de afgesloten convenanten in het kader van de uitvoering van de Regiodeals. Dit programmabureau bestaat uit een multidisciplinair team met een directeur. De directeur is inmiddels geworven. Voor het gemeentelijk aandeel in de kosten van het programmabureau zijn via de kadernota 2023 structureel € 0,1 mln. opgenomen in de reguliere begroting. Via deze rapportage worden de middelen vanaf 2026 afgeroepen.

Uitvoeringsprogramma Geleen Centrum

Voor het uitvoeringsprogramma Geleen Centrum worden de speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum afgeroepen. Deze middelen zijn nodig voor de transformatie van het centrumgebied en voor strategische aankopen van panden. Daarmee verbeteren we de veiligheid, verminderen we leegstand en maken we ruimte voor nieuwe functies zoals wonen, werken en ontmoeten. De gemeente speelt hierin een actieve rol en werkt samen met lokale partners. Zo bouwen we aan een compact, groen en toekomstbestendig centrum waar mensen zich prettig en veilig voelen.

(Eu)regionale samenwerking, arbeidsmarkt en onderwijs

Niet van toepassing.

MKB Ondersteuning & Dienstverlening

Niet van toepassing.

Lobby

Niet van toepassing.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Chemie, Industrie en Bedrijventerreinen	-103	-500	-603	0	-603	-	-	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	-4.435	-2.889	-7.325	-4.493	-11.818	-1.012	-997	-	-
(Eu)regionale samenwerking en arbeidsmarkt	-1.377	-116	-1.492	15	-1.477	-100	-100	-100	-100
MKB Ondersteuning en Dienstverlening	-929	-497	-1.426	5	-1.421	-500	-	-	-
Economie	**-6.844**	**-4.002**	**-10.846**	**-4.472**	**-15.318**	**-1.612**	**-1.097**	**-100**	**-100**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Chemie, Industrie en Bedrijventerreinen	1	Diverse kleine verschillen	-	-22	22	-	-	-	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	2	Aanpassing omslagrente	-	57	-	57	-	-	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	3	Budget Geveltrans-formatie overhevelen naar verpl reserve	-	1.700	-1.700	-	-	-	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	4	Infrastructurele werkzaamheden Holtum Noord III	-	-636	636	-	-	-	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	5	Stadsmarketing	-	380	-380	-	-	-	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	6	Ontwikkeling Annastraat 29/29a/29b	-	-	-288	-288	-16	-16	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	7	Kern winkelgebied - Impulsaanpak	-	-150	-	-150	-150	-150	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	8	Ontwikkeling Salmstraat	-50	-	-	-50	-47	-47	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	9	Sociale cohesie Geleen Centrum	-	-	-	-	-80	-80	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	10	Procesmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum	-	-240	-3.822	-4.062	-704	-704	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	11	Inzet reserve economische ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijetijdseconomie, Detailhandel en Stadscentra	12	Diverse kleine verschillen	-	-	-	-	-15	-	-	-
(Eu)regionale samenwerking en arbeidsmarkt	13	Afroep structurele middelen overhead regiobureau	-	-	-	-	-100	-100	-100	-100
(Eu)regionale samenwerking en arbeidsmarkt	14	Diverse kleine verschillen	-	15	-	15	-	-	-	-
MKB Ondersteun en Dienstverlening	15	Stadslabs	-	-	-	-	-500	-	-	-
MKB Ondersteun en Dienstverlening	16	Diverse kleine verschillen	-	5	-	5	-	-	-	-
Saldo			**-50**	**1.109**	**-5.532**	**-4.472**	**-1.612**	**-1.097**	**-100**	**-100**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
2	Aanpassing omslagrente	De kapitaalslasten zijn geactualiseerd op basis van de actuele prognoses en een aanpassing van de omslagrente van 1,8% naar 1,5% over 2025 voor de voortgang van onze projecten.
3	Budget Geveltransformatie overhevelen naar verpl reserve	Het uitvoeringsprogramma detailhandelsbeleid bevat subsidieregelingen en uitvoeringsafspraken, die, zo lang als het plafond van de middelen niet is bereikt, doorschuiven naar het volgend jaar. Gelet op de hoogte van het subsidiebedrag voor de regeling gevelverbetering, € 1,7 mln., wordt dit bedrag begrotingstechnisch overgeheveld bij deze rapportage. De overige onderdelen zullen voor zover ze nog niet zijn afgerond bij de jaarovergang doorschuiven naar 2026.
4	Infrastructurele werkzaamheden Holtum Noord III	De gemeente voert infrastructurele aanpassingen uit voor de nieuwe hal op het bedrijventerrein Holtum Noord 3 in gebruik te nemen. Dit omvat een linksaffer op de N296 en drie nieuwe aansluitingen op het rioolnetwerk via boringen onder de A2 op- en afrit. Tijdens de uitvoering zijn knelpunten geconstateerd. Dit leidt tot extra kosten en vertraging in het werk. De extra kosten kunnen uit de algemene reserve (geoormerkte middelen voor risico's grondexploitatie Holtum Noord III) worden gedekt.
5	Stadsmarketing	De gemeenteraad heeft in juni 2025 besloten tot de oprichting van Stichting Sittard-Geleen Marketing (SSGM) en de vaststelling van het merkverhaal Sittard-Geleen, Waar maken betekenis geeft. Per 1 januari 2026 start de nieuwe Stichting. Onderdeel van het Raadsvoorstel was om een eventueel restant saldo uit de exploitatiebudgetten voor het kwartiermaken van de nieuwe inrichting voor Stadsmarketing te gebruiken als startkapitaal en financiële buffer voor liquiditeitsschommelingen voor de Stichting SGM. Daarmee wordt het restant saldo van het exploitatiebudget 2025 overgeheveld naar 2026 via de bestaande verplichtingenreserve. In januari 2026 zal het saldo van deze reserve naar de SSGM worden overgeboekt.
6	Ontwikkeling Annastraat 29/29a/29b	De transformatie vml. pand Theelen heeft een rijksbijdrage uit het volkshuisvestingsfonds F4. De cofinanciering komt uit de speerpuntmiddelen veerkrachtig Geleen- Centrum en wordt geoormerkt voor de ontwikkeling van de locatie.
7	Kern winkelgebied - Impulsaanpak	'Een belangrijk vereiste van de rijkssubsidie impulsaanpak winkelgebied is een partnership met private partijen om winkelgebieden toekomstbestendiger te maken. Een doel hierbij is leegstand van prominente panden in de kern te verminderen. Het Galfetti gebouw betreft één van deze partnerships. Het pand krijgt een maatschappelijke invulling. De beheerskosten worden deels gedekt uit de speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum.
8	Administratieve correctie ontwikkeling Salmstraat	Beheers- en kapitaallasten voor de panden benodigd voor de transformatie Salmstraat Noord. Dekking komt uit de speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum. Zie voor toelichting Ontwikkeling Geleen Centrum op programma 3.
9	Sociale cohesie Geleen Centrum	Naast fysieke ingrepen vraagt de transformatie van Geleen Centrum ook om sociale versterking. Een toekomstbestendig centrum is niet alleen aantrekkelijk qua inrichting, maar ook qua gebruik en beleving. Daarom wordt ingezet op het versterken van de sociale cohesie middels het inzetten van een community manager. Dekking komt uit de speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum.
10	Procesmiddelen Veerkrachtig Geleen Centrum	Het uitvoeringsprogramma Geleen Centrum loopt door tot 2029. Dit betekent dat de speerpuntmiddelen 2024-2027 moeten worden verdeeld over een langere periode. Hiervoor is in de begroting 2025 een reserve aangelegd "Transformatie Geleen centrum". Hiermee worden de niet ingezette middelen jaarlijks doorgeschoven en behouden voor het programma.

Nr	Onderwerp	Toelichting
11	Herbestemming vrijval reserve economische ontwikkeling	De reserve economische ontwikkeling wordt al sinds begrotingsbesluit 2018 niet meer gevoed. Voorgesteld wordt om deze reserve af te wikkelen en resterende middelen ad € 1,0 mln in te zetten in lijn met de oorspronkelijke bestemming: - leegstand maatregelen Ligne € 0,5 mln. - stimulering door vestigingssubsidies in het centrum van Sittard in kader van (stedelijke) economische ontwikkeling € 0,5 mln.
12	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
13	Afroep structurele middelen overhead regiobureau	De structurele middelen overhead regiobureau worden afgeroepen voor de dekking van de directeur stichting Samenwerking Zuid-Limburg. Zie ook ontwikkeling programma 3
14	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
15	Stadslabs	De subsidiemiddelen voor de professionele instelling Stadslabs maken onderdeel uit van de uitvoeringsagenda bestuursperiode 2024-2026. In de begroting 2024 zijn de middelen beschikbaar gesteld. Thans vindt de administratieve verwerking plaats om te borgen dat de voorlopige toekenning 2026 conform de regeling professionele instelling vóór 1-1-2026 verstrekt is.
16	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen

Kredietvotering

Nr	Onderwerp	Toelichting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1	Administratieve correctie ontwikkeling Salmstraat Noord	De verwervingen Salmstraat Noord zijn in de 2e rapportage 2025 abusievelijk foutief verwerkt op de gemeentelijke balans. Vanuit BBV wet en regelgeving dienen de panden te worden verwerkt als materieel vast actief totdat het besluit tot operationele grondexploitatie is vastgesteld. Middels het opnemen van een krediet aankopen panden ontwikkeling Salmstraat herstellen wij deze omissie. De kapitaallasten worden gedekt uit de speerpuntmiddelen Veerkrachtig Geleen-Centrum.	2.600.000	-	-	-	-

Nr	Onderwerp	Toelichting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2	Ontwikkeling Annastraat 29/29a/29b	De transformatie Annastraat 29/29a/29b (voormalig pand Theelen) maakt onderdeel uit van het ontwikkelpad Geleen Centrum. Deze ontwikkeling heeft een rijksbijdrage uit het volkshuisvestingsfonds F4. De cofinanciering komt uit de speerpuntmiddelen veerkrachtig Geleen- Centrum.	900.000	-	-	-	-
Saldo			**3.500.000**	**-**	**-**	**-**	**-**

Sport, Cultuur en Groen

Ontwikkelingen

Sport

Exploitatie Tom Dumoulin BikePark

Met de Stichting Bike Park Sittard-Geleen voeren we gesprekken over het aanpassen van de huidige erfpacht- en exploitatieovereenkomst met als doel een toekomstbestendige veilige wieleromgeving. De financiële gevolgen, mede in relatie tot exploitatie en beheer van het gerealiseerde clubhome, worden naar verwachting begin 2026 duidelijk.

SPUK Sport

De huidige SPUK Sport-regeling (btw compensatie van het Rijk voor de gemeentelijke kosten op sportgebied) loopt per 31 december 2025 af. Dit zou betekenen dat de btw op sport-gerichte investeringen en kosten (van de gemeente of gelieerde onderdelen zoals de Sportstichting) niet meer gecompenseerd en dus kostprijsverhogend wordt. Er is echter nog geen definitief besluit van de Rijksoverheid ontvangen. Wel is een voornemen bekend dat het Rijk deze regeling nog een jaar wil verlengen.

Maatschappelijk Vastgoed

Niet van toepassing.

Cultuur; Natuur en Landschap

Ontwikkeling Petrusschool

Vanaf 2026 zijn er procesmiddelen voor het ontwikkelen van een visie op de culturele landschapsontwikkeling in de begroting opgenomen. Als onderdeel van een nieuw cultureel landschap worden de kantoordiensten van De Domijnen en Stg Stadsmarketing alvast gehuisvest in de Petrusschool. De verhuizing van de kantoordiensten van De Domijnen maakt de weg vrij voor andere ontwikkelingen in de Ligne.

Stedelijk Groen

Niet van toepassing.

Erfgoed en Beeldkwaliteit

Niet van toepassing.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Sport	-12.564	-568	-13.132	-0	-13.132	-12	-12	-12	-12
Maatschappelijk Vastgoed	-1.015	-2.493	-3.508	74	-3.433	-144	-	-	-
Cultuur	-12.908	-1.270	-14.178	8	-14.170	-144	-84	-84	-84
Natuur en Landschap	-567	-97	-664	7	-657	-	-	-	-
Stedelijk Groen	-8.782	-416	-9.198	-2.337	-11.535	-30	-36	-36	-36
Erfgoed en Beeldkwaliteit	-449	-923	-1.372	-	-1.372	-	-	-	-
Sport, cultuur en groen	**-36.285**	**-5.767**	**-42.052**	**-2.249**	**-44.301**	**-330**	**-132**	**-132**	**-132**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Sport	1	Topsport	-	100	-100	-	-	-	-	-
Sport	2	Het Anker	-	60	-60	-	-	-	-	-
Sport	3	Diverse kleine verschillen	-	-3	3	-	-12	-12	-12	-12
Maatschappelijk Vastgoed	4	MJOP Sport 2025/SPUK	28	-153	125	-	-	-	-	-
Maatschappelijk Vastgoed	5	MJOP 2025 Toon Hermans Theater	250	-250	-	-	-	-	-	-
Maatschappelijk Vastgoed	6	Verkoop percelen Rijksweg zuid/Wilhelminastraat	358	-26	-332	-	-	-	-	-
Maatschappelijk Vastgoed	7	Duurzaamheidsinspecties tlv res onderhoud	-	-42	42	-	-	-	-	-
Maatschappelijk Vastgoed	8	Vastgoed MJOP 2026	-	-	-	-	-93	-	-	-
Maatschappelijk	9	Vastgoed MJOP sport	-	-	-	-	-51	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Vastgoed		2026								
Maatschappelijk Vastgoed	10	Toegankelijkheid buitenterrein Kasteelpark	-	-50	50	-	-	-	-	-
Maatschappelijk Vastgoed	11	Kapitaalslasten	-	74	-	74	-	-	-	-
Maatschappelijk Vastgoed	12	Project Glanerbrook schatkistbankieren	-	-500	500	-	-	-	-	-
Cultuur	13	Cultuurbedrijf De Domijnen	-	350	-350	-	-	-	-	-
Cultuur	14	Regio Archief	-33	148	-115	-	-	-	-	-
Cultuur	15	Informatiepunt Digitale Overheid	-	-	-	-	-84	-84	-84	-84
Cultuur	16	Gedeeld Plezier	-	100	-100	-	-	-	-	-
Cultuur	17	Woonwagens Kermis	-	-	-	-	-60	-	-	-
Cultuur	18	Diverse kleine verschillen	-	8	-	8	-	-	-	-
Natuur en Landschap	19	Diverse kleine verschillen	-	7	-	7	-	-	-	-
Stedelijk Groen	20	Groenwerkzaamheden Molenbeek Oost/Breitnerstraat	-	-70	70	-	-	-	-	-
Stedelijk Groen	21	Tekort groenbeheer	-	-2.350	-	-2.350	-	-	-	-
Stedelijk Groen	22	Diverse kleine verschillen	-28	41	-	13	-31	-37	-37	-36
Saldo			**575**	**-2.556**	**-267**	**-2.249**	**-331**	**-133**	**-133**	**-132**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	Topsport	In de 2de programmarapportage is € 100.000 aan incidentele middelen toegekend om financiële knelpunten te kunnen oplossen bij de topsportverenigingen, die zich in 2025 en 2026 gezien de maatschappelijke ontwikkelingen voor kunnen doen. Vanaf 2027 kan via de nog op te stellen topsportvisie een structurele oplossing worden geboden voor deze topsportverenigingen. Deze in november 2025 beschikbaar gekomen extra middelen zijn vooralsnog niet nodig geweest in 2025. Daardoor wordt incidenteel dit bedrag van 100k overgeheveld naar 2026 via de bestaande verplichtingenreserve Topsport en talenten.
2	Het Anker	Met Het Anker BV is een nieuwe exploitatie- en huurovereenkomst overeengekomen t/m 30 april 2026. In deze overeenkomst is een schadeloos bepaling opgenomen die na afloop van de overeenkomst betaald dient te worden aan Het Anker BV. Daarnaast verwachten we nog beperkte kosten te maken voor juridische advisering rondom de overdracht van de exploitatie van Het Anker BV naar de Sportstichting. In de 1e rapportage 2025 is € 300.000 incidenteel toegevoegd aan het budget voor Sportcomplex Het Anker voor de afwikkeling van de aankoop van Het Anker door de gemeente. Het restant saldo van het exploitatiebudget 2025 wordt overgeheveld naar 2026 via een nieuwe verplichtingenreserve.
3	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
4	MJOP Sport 2025/SPUK	De hogere kosten Sportpark Eggerweg 2 en Eggerweg 4 ad € 153.000 inzake werkzaamheden aan het dak worden enerzijds gedekt uit de reserve Vastgoed en Sportaccommodaties ad € 125.000 en anderzijds door de subsidie SPUK ad € 28.000.
5	MJOP 2025 Toon Hermans Theater	Het planmatig onderhoud 2025 aan het Toon Hermans Theater wordt onttrokken uit de onderhoudsvoorziening.
6	Verkoop percelen Rijksweg zuid/Wilhelminastraat	De verkoopresultaten van percelen nabij Rijksweg Zuid Sittard en Wilhelminastraat Sittard worden conform vigerend beleid gestort in de bestemmingsreserve 'incidentele dekking taakstellingen'.
7	Duurzaamheidsinspecties tlv res onderhoud	De onderzoeken met betrekking tot het verduurzamen van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed worden gefinancierd uit de Reserve Vastgoed en sportaccommodatie, waarvoor een budget ad € 0,5 mln is gereserveerd tbv duurzaamheidsinspecties.
8	Vastgoed MJOP 2026	Onttrekking van planmatig onderhoud 2026 uit de onderhoudsreserve vastgoed en sportaccommodaties. Zie programma Bestuur en Ondersteuning voor uitgebreide toelichting.
9	Vastgoed MJOP sport 2026	De indexatie (3,5%) van de onderhoudskosten van de sportaccommodaties in 2026 bedraagt € 51.000 en wordt ten laste gebracht van de stelpost inflatie (zie uitgebreide toelichting programma Bestuur & Organisatie)
10	Toegankelijkheid buitenterrein Kasteelpark	Vanuit de verplichtingenreserve IPOR wordt een bedrag onttrokken voor het aanpassen van de toegankelijkheid van het buitenterrein bij Kasteelpark.
11	Kapitaalslasten	De kapitaalslasten zijn geactualiseerd op basis van de actuele prognoses en een aanpassing van de omslagrente van 1,8% naar 1,5% over 2025 voor de voortgang van onze projecten.
12	Project Glanerbrook schatkistbankieren	In overeenstemming met het besluit november 2023 worden frictiekosten overgeheveld naar de exploitatie en gedekt uit de post schatkistbankieren.

Nr	Onderwerp	Toelichting
13	Cultuurbedrijf De Domijnen	Gezien de ontwikkelingen bij Cultuurbedrijf De Domijnen en de overdracht van het Theater aan PLT verwachten we in 2026, zoals ook gemeld in het collegevoorstel subsidierelatie Parkstad Limburg Theaters, nog extra kosten zoals frictiekosten voor personeel en kosten gebouwelijke aanpassingen aan het Theater. Om deze kosten te kunnen betalen uit de eigen budgetten willen wij de incidentele onderuitputting 2025 binnen de cultuurbudgetten naar de bestaande verplichtingenreserve De Domijnen boeken. Deze onderuitputting is ontstaan door incidenteel ontvangen middelen Spuk Talentontwikkeling, vrijval restantbudget OLS Born, verloop voormalig gemeentepersoneel in dienst van DD, lager aantal muziekleerlingen dat in aanmerking komt voor lesgeldsubsidie en een lagere vraag naar incidentele subsidies. Deze laatste 2 budgetten gaan we in 2026 aanpassen naar een bij dat doel passend budget.
14	Regio Archief	De dienstverleningsovereenkomst van het Regio Archief met de omliggende gemeenten is in 2025 alleen nog van toepassing op de gemeente Stein. Daarmee worden de begrote inkomsten passend en resultaatneutraal afgeraamd. Daarnaast kan de geplande implementatie van de nieuwe digitale dienstverlening (inclusief de benodigde uitvoeringskracht van personeel en aan te schaffen hardware) maar ten dele in 2025 gerealiseerd worden. De overige delen kunnen pas in 2026 gerealiseerd worden. Daardoor wordt incidenteel een bedrag van 115k overgeheveld naar 2026 via een nieuwe verplichtingenreserve RegioArchief.
15	Informatiepunt Digitale Overheid	In de septembercirculaire 2025 is aangekondigd dat de rijksmiddelen voor het inrichten en operationeel houden van de Informatiepunten Digitale Overheid vanaf 2026 structureel via het gemeentefonds gaan verlopen.
16	Gedeeld Plezier	Niet alle in 2025 geplande projecten kunnen in 2025 worden gerealiseerd met de incidentele begrote speerpuntmiddelen Gedeeld Plezier. Wel gerealiseerd zijn extra projecten van Laagland Theater, doorontwikkeling van het concept Buiten Spelen, analyse van de overgang van het THT naar PLT en het realiseren van een depot voor kunstwerken van DD. De voorziene opstart en afronding van de resterende projecten (Breakfastclub en restant / uitwerking mediationtraject Toon Hermans) vind plaats in 2026.
17	Woonwagens Kermis	De scan van een geschikte plek voor de woonwagens van de kermisexploitanten tijdens de Gelaender Kirmes en de Oktoberfeesten is nog niet afgerond. Dit zal pas in 2026 plaatsvinden. Een definitieve nieuwe en passende voorziening zal daarna moeten worden gerealiseerd en ingericht. Daarom wordt ook in 2026 vooralsnog een incidenteel beroep op de algemene middelen gedaan om de aanlegkosten van de tijdelijke terreinen voor de woonwagens te betalen.
18	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
19	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
20	Groenwerkzaamheden Molenbeek Oost/Breitnerstraat	Vanuit de verplichtingenreserve Inrichting openbare ruimte Molenbeek (IPOR) wordt er een bedrag van € 0,07 mln. onttrokken voor de realisatie van de groenwerkzaamheden in deze omgeving.

Nr	Onderwerp	Toelichting
21	Tekort groenbeheer	In de 2de rapportage is reeds aangekondigd dat er in 2025 een tekort is op de beheerkosten voor groen. Dit tekort is onder andere ontstaan doordat de prijsstijgingen groter zijn dan verwacht/geïndexeerd en waardoor de budgetten dus onvoldoende meegegroeid zijn met de feitelijke prijsstijgingen. Het tekort van € 2,35 mln. is opgebouwd uit € 1,95 mln. beheerkosten om aan het door de raad vastgestelde beheerniveau te voldoen. Daarnaast is er een tekort van € 0,2 mln. vanwege het extra snoeien van bomen en € 0,2 mln. vanwege het niet langer mogen inzetten van klepelmaaiers. Het totale bedrag kan vanuit beheergroep verhardingen worden gecompenseerd. In de begroting 2026 is rekening gehouden met structureel extra budget voor het groenbeheer conform het herijkte beheerplan.
22	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen

Kredietvotering

Nr	Onderwerp	Toelichting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1	Corio Glana HL 16/17	Corio Glana HL 16/17 wordt gerealiseerd in samenwerking met het Waterschap. Voor de uitwerking van het ontwerpfase wordt een voorbereidingskrediet afgeroepen. De dekking is opgenomen binnen de begroting: het speerpunt Corio Glana 16/17.	150.000	-	-	-	-
2	Vervanging sportveld HC Scoop	Investering in verband met vervanging (incl. fundering) sportveld HC Scoop. Dekking kapitaallasten komt vanuit de onderhoudsreserve omdat hierin middelen voor de sportvelden opgenomen zijn.	645.000	-	-	-	-
Saldo			**795.000**	**-**	**-**	**-**	**-**

Sociaal Domein

Ontwikkelingen

Sociale Basis

Gemeenschapsaccommodaties

In de 1e rapportage 2024 hebben wij al melding gemaakt van het feit dat steeds meer besturen van gemeenschapshuizen er niet (meer) in slagen om de exploitatie sluitend te krijgen en/of een zelfstandig exploitant/uitbater aan te trekken. Het model dat een commerciële exploitant voor eigen rekening en risico een gemeenschapshuis uitbaat, waarmee het gemeenschapshuisbestuur een sluitende exploitatie kan realiseren, gaat meestal niet meer op. Ook de besturen zelf hebben steeds meer moeite om leden te vinden die het gemeenschapshuis willen besturen. Deze accommodaties zijn belangrijk, omdat zij voorzien in de behoefte van verenigingen om hun activiteiten te kunnen uitvoeren. Deze ontwikkeling zet nog altijd door zoals recent bij de gemeenschapsaccommodaties in Born en Grevenbicht. Samen met de gemeente wordt gezocht naar een oplossing voor de korte maar ook lange termijn.

Onderwijs en Jeugd

Thuiszitters (onderwijs)

- De afgelopen jaren constateert de gemeente een structurele toename van het aantal thuiszitters en een toename in complexiteit van individuele trajecten. Daarbij ziet de gemeente dat in toenemende mate extra inzet bij de begeleiding van leer- en kwalificatieplichtige jongeren in de leeftijd van 15 tot 17 jaar, waarvoor school geen passende plek (meer) biedt, nodig is. Bij deze doelgroep is niet alleen sprake van een verhoogde ondersteuningsbehoefte, vaak is een intensieve en langdurige begeleiding en regievoering op meerdere leefgebieden noodzakelijk. Deze ontwikkelingen vragen om versterking van de inzet vanuit de gemeente op zowel preventie als begeleiding, met een stevige positie in het netwerk van scholen, ouders en ketenpartners;
- De wijziging van de wet heeft ook gevolgen voor de inzet, dit als gevolg van het feit dat de wettelijke taak uitgebreid wordt zodat ook jongeren van 23 tot 27 jaar onder het Doorstroompunt vallen.

Op basis van de toename in de aantallen thuiszitters, de toename in complexiteit van individuele trajecten en de wijziging van de wetgeving constateren we dat de belasting op het organisatieonderdeel toeneemt. In de begroting 2026 is door de raad vastgesteld dat de uitvoeringskracht voor dit onderwerp wordt versterkt. Deze extra capaciteit wordt flexibel ingezet gericht op vroegsignalering, netwerkversterking en maatwerkbegeleiding. De inzet draagt bij aan een sluitende aanpak van thuiszitters. Daarnaast wordt daarmee de basis versterkt in aanloop naar (toekomstige) wetgeving en ambitie, zoals de wet Terugdringen schoolverzuim, Van school naar duurzaam werk en Schoolaanwezigheid 2030. Onze gemeente zal deze ontwikkeling in 2026 blijven monitoren.

(Gezondheids)Preventie

GGD Veilig Thuis

Bij Veilig Thuis is sprake van toenemende druk door meer en complexere meldingen, gecombineerd met een personeelstekort. De bestemmingsreserve voor Veilig Thuis van € 500.000 is ingezet om de wachtlijsten aan te pakken, maar de resultaten blijven achter. Onafhankelijke analyse toont aan dat er dringend extra capaciteit nodig is met ingang van 2026. Veilig Thuis schat in dat zij in 2026 extra middelen nodig hebben op Zuid-Limburgs niveau. Naar verwachting zal de GGD Zuid-Limburg een begrotingswijziging voorstellen. Hier zal bij de raad op teruggekomen worden.

SPUK : AZWA

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) richt zich op het versterken van gezondheid, preventie en de sociale basis. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) legt de focus op samenwerking binnen de zorgketen en het verplaatsen van zorg naar de juiste plek – dichter bij de inwoner, met meer aandacht voor preventie. Het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) bouwt hierop voort. AZWA brengt de ambities van GALA en IZA bij elkaar in één beweging, waarin gemeenten, zorgverzekeraars, zorg- en welzijnsorganisaties gezamenlijk werken aan gezondheid. De nadruk ligt op domeinoverstijgende samenwerking, duurzame preventie en het versterken van de lokale uitvoeringskracht. In 2025 is het AZWA uitgewerkt, per 2026 gaat het AZWA in.

Participatie en Bestaanszekerheid

Ontwikkeling BUIG

De definitieve beschikking voor de gebundelde uitkering (BUIG) 2025 en de voorlopige beschikking voor 2026 is ontvangen. De hoogte van de budgetten en de daarop gebaseerde loonprijsontwikkeling in combinatie met de ontwikkeling van het bestandsvolume laat een nadelig resultaat zien. In de ontwikkeling van het bestandsvolume zien we het belang van een goed functionerende en inclusieve arbeidsmarkt waar het rijk aan de andere kant de impulsmiddelen voor beschikbaar heeft gesteld.

WMO

Aanscherpen indicatiecriteria GGZ-Wlz heeft gevolgen voor de Wmo-begeleiding en beschermd wonen

In 2023 is de Tweede kamer geïnformeerd over de ontwikkelingen GGZ in de Wlz. Doordat de instroom in de GGZ-Wlz in de afgelopen jaren te hoog was heeft het Rijk besloten de indicatiecriteria GGZ-Wlz aan te scherpen, hetgeen consequenties heeft voor de kosten van de Wmo – ambulante begeleiding, groepsbegeleiding en Beschermd wonen – Beschermd thuis. Uit een nadere data-analyse blijkt dat de kosten stijgen.

Beschermd wonen-safe house

Het aantal meldingen van jongeren die (psychosociale) ambulante begeleiding nodig hebben of voor Beschermd Wonen in aanmerking komen neemt toe. Ook in de complexiteit van de problematiek zien wij een toename waardoor de opnameduur langer wordt. De uitstroom van Beschermd Wonen naar een eigen woonruimte loopt bij een deel vertraging op door beperkte directe beschikbaarheid van passende huisvesting, waardoor de opnameduur Beschermd Wonen en dus de kosten toenemen.
Bij de safe-houses zien we een landelijke tendens dat steeds meer aanbieders zich richten op andere doelgroepen, zoals cliënten met eetstoornissen, complexere problematiek zoals bijvoorbeeld Licht Verstandelijk Beperkt (LVB) in combinatie met verslavingsproblematiek, toenemende wachtlijsten en (vooral regionaal) langere doorlooptijden als gevolg van uitstroom via Housing.

Aanbestedingen

In 2025 zijn of worden diverse aanbestedingen afgerond, waaronder voor huishoudelijke ondersteuning (HO), zorgunits, Safehouses en ‘automatische deuropeners’. De nieuwe prijsafspraken gaan vanaf 2026 in, waarbij rekening wordt gehouden met stijgende kosten door cao-verhogingen en reële kostprijsontwikkelingen.
Er is gestart met een aanbesteding van de persoonsgebonden was in het kader van de huishoudelijke ondersteuning waardoor er een voorliggende voorziening gecreëerd wordt waar iedereen gebruik van kan maken.
In november 2025 wordt de marktoriëntatie voor het digitaliseren van het archief van team Zorg afgerond. Dit in het kader van de nieuwe huisvesting waar geen fysiek archief meer aanwezig zal zijn.
Verder lopen de Wmo innovatieprojecten, die in 2025 zijn gestart, door in 2026.

Woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen

De versnelde afbouw verpleeghuisbedden, waardoor mensen langer thuis blijven wonen, heeft gevolgen voor het aantal aanvragen voor woningaanpassingen, hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen.
De lijn van de overheid is dat ook inwoners met een indicatie voor langdurige zorg (Wlz) in principe thuis blijven wonen met een Volledig Pakket Thuis (Vpt) of een Modulair Pakket thuis (Mpt). De Wmo blijft dan verantwoordelijk voor het toekennen van woningaanpassingen, hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen.

Hulpmiddelen

Wereldwijd zien we de grondstoffen kosten stijgen. Trapliften worden duurder. Eén van onze leveranciers heeft aangegeven niet meer te kunnen leveren voor de huidige prijs. Er zal begin 2026 een nieuwe aanbesteding worden gestart. Tot de periode van gunning aan een nieuwe leverancier zal de prijs van een traplift in elk geval met 10% stijgen, zodat continuïteit voor deze periode gewaarborgd is.

Abonnementstarief

De vervanging van het abonnementstarief Wmo door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage is uitgesteld. Het is nog onzeker of de invoering per 1 januari 2027 haalbaar is.

Maatschappelijke Opvang : DUMO
De verdeling van de middelen van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang ten opzichte van de meicirculaire 2025 is voor uitkeringsjaar 2025 veranderd als gevolg van het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven. Dit heeft als gevolg dat de bijdrage die Sittard-Geleen ontvangt in beperkte mate vermindert. Sittard-Geleen ontvangt via centrumgemeente Maastricht op basis van een vast percentage deze middelen ten behoeve van de Westelijke Mijnstreek.

Jeugdwet

Toenemende kosten jeugdzorg
De zorgvraag neemt toe, waardoor de kosten per cliënt stijgen. Het Rijk heeft in de septembercirculaire 2025 extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdhulp. De vraag is of deze middelen toereikend zijn om de stijgende zorgkosten in de jeugdhulp de komende jaren op te vangen. Daarom wordt via de regionale transformatieagenda ingezet op minder zorggebruik, minder zorgaanbieders en normalisering van problematiek. Ook een lokaal plan van aanpak is bedoeld om de kostenstijging te beperken. Dit plan richt zich onder andere op een kritische inzet van jeugdhulp en realistische zorgperspectieven, het verkorten van de duur van hulp, aanpak complexe scheidingen, stevige sociale basis en meer samenwerking met (huis)artsen.

Bedrijfsvoeringsprobleem aanbieders jeugdzorg
Een aantal jeugdzorgaanbieders in Limburg kampen met structurele problemen. Door de geografische ligging tussen België en Duitsland is uitwijken naar omliggende regio's vaak geen optie, wat het zorglandschap kwetsbaar maakt. Aanbieders opereren zelfstandig, maar hun bedrijfskeuzes kunnen leiden tot continuïteitsproblemen. In zulke gevallen wordt van de jeugdregio verwacht financieel bij te springen, zeker wanneer het gaat om cruciale zorg. Dit creëert een ongelijk speelveld tussen gemeenten en aanbieders.
De Taskforce Robuust Zorglandschap Limburg presenteerde in februari 2025 haar rapport met aanbevelingen voor een toekomstbestendig jeugdzorglandschap. Gemeenten, aanbieders en het Rijk moeten gezamenlijk actie ondernemen om herhaling van deze situatie te voorkomen. In 2025 starten gemeenten en aanbieders met:

- Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie op het zorglandschap;
- Het uitwerken van governance en samenwerking;
- Het voorbereiden van verbeterde inkoop en contractering, zowel regionaal als provinciaal.

Consequenties Hervormingsagenda jeugd en de extra middelen gemeenten en jeugd
In 2023 zijn als gevolg van de hervormingsagenda Jeugd taakstellingen verwerkt in de begroting 2023 en volgende jaren. In de meicirculaire 2025 is door het Rijk de voorgenomen besparing teruggedraaid voor de periode 2025 tot en met 2027. De reden daarvoor is gelegen in het feit dat het Rijk een aantal acties nog niet heeft gerealiseerd en zij de gemeenten meer tijd wil bieden om invulling te geven aan de maatregelen die benoemd zijn in de Hervormingsagenda.

De Hervormingsagenda Jeugd heeft twee doelen:
1. Betere en tijdige jeugdhulp op de juiste plek.
2. Een duurzaam financieel houdbaar en beheersbaar stelsel.

De agenda beoogt een inhoudelijke vernieuwing die zowel kwaliteit als efficiëntie van zorg verhoogt, met een oorspronkelijk landelijke besparingsdoelstelling van € 1 miljard. Vanaf 2028 is dat bedrag opgehoogd naar € 1,5 miljard vanwege indexaties. Er is behoefte aan een maatschappelijke dialoog over wat jeugdhulp precies inhoudt en een sterkere integrale aanpak – met aandacht voor onderliggende volwassenproblematiek en meer samenwerking met o.a. onderwijs.

Belangrijke maatregelen zijn:

- Structurele investering in kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp.
- Aanpassing van de Jeugdwet voor duidelijkere toegang tot hulp.
- Verplichte regionale inkoop van specialistische zorg.
- Minder administratie, meer tijd voor zorg.
- Versterking van lokale teams en betere samenwerking met o.a. onderwijs.
- Focus op preventie en het terugdringen van uithuisplaatsingen.

Datagedreven werken en monitoring.
Onze gemeente heeft al enkele maatregelen in voorgaande jaren gerealiseerd, waardoor deze acties reeds verwerkt zijn in de begroting. In 2025 werkt onze gemeente aan een lokale vertaling van de Hervormingsagenda. Vaststelling hiervan door het college is voorzien in het 4de kwartaal van 2025.

Risico's

Sociale Basis

Kredietbank Limburg
De Kredietbank Limburg (KBL) laat in de afrekening 2024 een voordelig saldo zien van € 0,72 mln. voor de GR breed. Voor 2025 zien we bij de KBL een risico op exploitatieverlies. Met name vanwege het hoge ziekteverzuim en de daarmee samenhangende kosten van inhuur van medewerkers. Daarnaast vanwege een tegenvallend afrekening uit een bijzonder project verbonden aan de wateroverlast in Valkenburg en omgeving na de overstroming van de Geul. De KBL kan deze verliezen opvangen met eigen reserves. Op korte termijn zal dit nader worden toegelicht in een raadsinformatiebrief aan de deelnemende gemeenten.

Onderwijs en Jeugd

Niet van toepassing.

(Gezondheids)Preventie

Niet van toepassing.

Participatie en Bestaanszekerheid

Niet van toepassing.

WMO

Hogere verzilvering afgegeven zorgtoewijzingen Wmo huishoudelijke hulp
Het aantal meldingen voor huishoudelijke ondersteuning is gestegen, blijkt uit cijfers van 2021-2025. De verwachting is dat de kosten in het kader van de Wmo huishoudelijke ondersteuning ook in 2025 zal stijgen naar ± € 17,75 mln. (verzilveringsgraad ± 89%). Door monitoring wordt dit percentage gevolgd om te bepalen of het kostenrisico uitkomt. Er ligt een nationaal wetsvoorstel klaar om vanaf 2027 de vaste eigen bijdrage in de Wmo af te schaffen. Gemeenten kunnen dan een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage vragen en een vergoeding bij woningaanpassingen. In de laatste berichten wordt aangegeven dat het zeer onzeker is of afschaffing in 2027 gehaald wordt.

Extramuralisering Wmo en terugdringen wachtlijst GGZ
Door de vastgelopen woningmarkt is een verhuisadvies vanuit de Wmo nauwelijks nog haalbaar. Dit advies vereist dat een inwoner binnen een jaar een geschikte woning vindt. Lukt dit niet, dan moet de huidige woning alsnog aangepast worden, wat leidt tot hogere kosten. Samen met woningcorporaties wordt gekeken welke woningen geschikt zijn voor cliënten die woningaanpassingen nodig hebben. Deze cliënten krijgen voorrang bij toewijzing.

De lijn van de overheid is dat ook inwoners met een indicatie voor langdurige zorg (Wlz) in principe thuis blijven wonen met een Volledig Pakket Thuis (Vpt) of een Modulair Pakket thuis (Mpt). De Wmo blijft dan verantwoordelijk voor het toekennen van woningaanpassingen, hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen.

Daarnaast stijgt het aantal commerciële wooncomplexen voor ouderen met een Wlz-indicatie. Zij ontvangen zorg via Vpt of Mpt, waardoor de Wmo verantwoordelijk is voor hulpmiddelen, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Door dubbele vergrijzing nemen deze kosten verder toe. Daarnaast signaleren we in het kader van diverse ontwikkelingen (onder andere het Integraal Zorg Akkoord) dat beoogd wordt de wachtlijsten in de GGZ terug te dringen door de hulpvragen te verplaatsen naar het voorliggend veld en de Wmo.
Als gevolg van een inkoopprocedure in 2025 treden er per 1 januari 2026 meer aanbieders toe die huishoudelijk ondersteuning gaan leveren. Het positieve effect is dat de wachtlijst zal afnemen.
Echter, de verzilvering zal toenemen.

Jeugdwet

Nieuwe regionale contractering

Voor de periode 2025-2026 zijn de contracten voor GIK-J, crisis en overbruggingszorg regionaal verlengd, om een nieuwe segmentoverstijgende aanbesteding te kunnen voorbereiden. De tarieven zijn substantieel gestegen en daarmee is er de verwachting dat de kosten voor Sittard-Geleen eveneens kunnen stijgen.

De segmentoverstijgende aanbesteding voor verblijf (GIK-J, Wonen en crisis) is noodzakelijk om een aantal knelpunten van de huidige contractering op te lossen, zoals betere doorstroom en uitstroom, scherpere contractering en minder discussie in de uitvoering over de interpretatie van contracten. Daarnaast wordt hierin ook onderzocht welke toekomstige provinciale samenwerking en contractering mogelijk is (Taskforce advies).

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Sociale Basis	-13.577	1.256	-12.320	-48	-12.369	-456	-322	-348	-346
Onderwijs, onderwijshuisvesting en jeugd	-2.215	-116	-2.331	50	-2.281	-10	-10	-10	-10
Gezondheidspreventie	-13.424	-1.195	-14.619	-55	-14.674	-108	-108	-108	-108
Participatie en Bestaanszekerheid	-42.606	7.192	-35.414	-1.933	-37.347	-2.360	-591	-611	409
WMO	-35.667	-4.648	-40.315	-	-40.315	-	-	-	-
Jeugdwet	-44.826	-1.755	-46.582	-1.926	-48.507	-	-	-	-
Sociaal Domein	**-152.315**	**734**	**-151.580**	**-3.913**	**-155.493**	**-2.933**	**-1030**	**-1.076**	**-55**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Sociale basis	1	OVA/PPC indexering	-	-77	-	-77	-77	-77	-77	-77
Sociale basis	2	Doorontwikkeling Inclusieve Kinderopvang	-	100	-100	-	-	-	-	-
Sociale basis	3	Wet Integrale Suïcidepreventie	-	-	-	-	-50	-50	-50	-50
Sociale basis	4	Kapitaallasten	-	183	-	183	-	-	-	-
Sociale basis	5	Verkoop ontwikkellocatie Ambachtsschool Rijksweg Zuid 70	-	-	-	-	9	9	9	9
Sociale basis	6	Vastgoed/Indexering zakelijke lasten schoolgebouwen	-	-215	-	-215	-215	-215	-215	-215
Sociale basis	7	Duurzaamheidsinspecties tlv res onderhoud	-	-208	208	-	-	-	-	-
Sociale basis	8	Vastgoed MJOP 2026	-	-	-	-	-18	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Sociale basis	9	Kinderopvang	-	-	-	-	-10	-14	-14	-12
Sociale basis	10	Kinderopvang	-	35	-	35	-	-	-	-
Sociale basis	11	VVE Peuteropvang	26	-	-	26	26	26	-	-
Sociale basis	12	Optochthallen	-	-	-	-	-120	-	-	-
Sociale basis	13	Gemeenschapshuis Limbricht	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderwijs, onderwijs huisvesting en jeugd	14	Diverse kleine verschillen	30	20	-	50	-10	-10	-10	-10
Gezondheids preventie	15	OVA/PPC indexering	-	-108	-	-108	-108	-108	-108	-108
Gezondheids preventie	16	Vastgoed/ Dugout	-	50	-	50	-	-	-	-
Gezondheids preventie	17	Onttrekking voorziening Kloosterorde	12	-12	-	-	-	-	-	-
Gezondheids preventie	18	Diverse kleine verschillen	-	3	-	3	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	19	Vastgoed/ Dugout	-	-100	50	-50	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	20	Diverse kleine verschillen	-	9	-	9	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	21	Gemeentefonds Spreidingswet	-	37	-95	-58	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	22	Projectorganisatie Wet Inburgering	-	-	10	10	-	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Participatie en Bestaans zekerheid	23	Pilots Armoede en Schulden	-	-	19	19	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	24	Energietoeslag	-	-	646	646	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	25	Kredietbank Limburg	-	564	-	564	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	26	Wet hersteloperatie toeslagenaffaire (Wht)	137	-137	-	-	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	27	Communicatie	-	64	-	64	64	64	64	64
Participatie en Bestaans zekerheid	28	Levensvatbaarheids-onderzoeken zelfstandigen	-	-	25	25	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	29	Administratieve correctie	-	388	-	388	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	30	Studietoeslag	-	-39	-	-39	-4	-4	-4	-4
Participatie en Bestaans zekerheid	31	Studietoeslag	-	-45	-	-45	-45	-45	-45	-45
Participatie en Bestaans zekerheid	32	Middelencomplex BUIG	2.874	-4.024	-	-1.150	-1.753	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	33	Loon-prijsontwikkeling Wet sociale werkvoorziening	-	-506	-	-506	-484	-468	-488	531

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Participatie en Bestaans zekerheid	34	Buffelboete Wet sociale werkvoorziening	344	-344	-	-	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	35	Alleenverdieners problematiek	-	-198	-	-198	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	36	Participatiewet in Balans (PWiB)	-	-	-229	-229	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	37	Nieuw Beschut Werkbedrijf	-	-207	-	-207	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	38	Werkbedrijf	-	-934	-	-934	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	39	Trajecten participatie	-	-240	-	-240	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	40	Gemeentelijke inzet in Werkcentrum Zuid-Limburg	-	-89	86	-3	-	-	-	-
Participatie en Bestaans zekerheid	41	Motie Armoedebestrijding					-138	-138	-138	-138
WMO	42	Innovatieprojecten	-	-210	210	-	-	-	-	-
Jeugdwet	43	Hervormingsagenda	-	-1.926	-	-1.926	-	-	-	-
Saldo			**3.423**	**-8.166**	**830**	**-3.913**	**-2.933**	**-1.030**	**-1.076**	**-55**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	OVA/PPC indexering	Uit hoofde van afspraken van de overheid en zorgaanbieders is een bijstelling van de loonindexering (OVA Overheidsbijdrage Arbeidsontwikkeling) aan de orde ten opzichte van de door de gemeenteraad besloten index voor professionele instellingen. Dekking vindt plaats uit de hiervoor in het gemeentefonds beschikbare gestelde middelen (stelpost inflatie)
2	Doorontwikkeling Inclusieve Kinderopvang	In 2026 willen we inclusieve kinderopvang verder doorontwikkelen. Dit is kinderopvang waarin álle kinderen – ongeacht hun achtergrond, beperking of zorgbehoefte – samen kunnen opgroeien en leren. Hierdoor wordt de veerkracht vergroot en wordt voorkomen dat normale ontwikkelingsproblemen uitgroeien tot zorgvragen. Dit voorkomt zwaardere jeugdhulp op een later moment. Het restant saldo van het budget Peuters & Onderwijs wordt overgeheveld in een verplichtingenreserve Doorontwikkeling Inclusieve Kinderopvang.
3	Wet Integrale Suïcidepreventie	De middelen vanuit de septembercirculaire voor de Wet Integrale Suïcidepreventie worden structureel ingezet ter ondersteuning van regionale en lokale initiatieven gericht op suïcidepreventie. De middelen worden specifiek aangewend voor het bijdragen aan de oprichting van een Zuid-Limburgs actienetwerk suïcidepreventie, waarin samenwerking en bewustwording van mentale gezondheid centraal staan, het mede opstellen en uitvoeren van een Zuid-Limburgs actieplan suïcidepreventie en het organiseren van aanvullende lokale activiteiten ten behoeve van suïcidepreventie.
4	Kapitaallasten	De kapitaalslasten zijn geactualiseerd op basis van de actuele prognoses en een aanpassing van de omslagrente van 1,8% naar 1,5% over 2025 voor de voortgang van onze projecten.
5	Verkoop ontwikkellocatie Ambachtsschool Rijksweg Zuid 70	Ten gevolge van de verkoop van de ontwikkellocatie Ambachtsschool aan de Rijksweg Zuid worden de exploitatiebudgetten binnen vastgoed afgeraamd en het voordelig resultaat toegevoegd aan de algemene middelen.
6	Vastgoed/Indexering zakelijke lasten schoolgebouwen	Bij schoolgebouwen is geen sprake van huuropbrengsten waarbij de indexering van de zakelijke lasten gecompenseerd kan worden. De stijging wordt verrekend met de stelpost inflatie.
7	Duurzaamheidsinspecties tlv res onderhoud	Aan het pand Dorpsstraat 1 in Sittard hebben onderhoudswerkzaamheden plaats gevonden in het kader van verduurzaming. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de reserve Vastgoed en Sportaccommodaties, waarbinnen een budget ad € 0,5 mln. is afgezonderd voor verduurzaming
8	Vastgoed MJOP 2026	Zie programma Bestuur en Ondersteuning voor uitgebreide toelichting.
9	Kinderopvang	In de septembercirculaire 2025 Gemeentefonds is een bedrag van totaal € 50.000 toegekend voor toezicht gastouderopvang voor de jaren 2026 t/m 2029. Deze toekenning is geraamd als een taakmutatie (zie programma Bestuur en Ondersteuning) en wordt overgeheveld naar dit subprogramma voor de uitvoering bij Kinderopvang. Gemeentebreed verloopt deze mutatie budgettair neutraal.

Nr	Onderwerp	Toelichting
10	Kinderopvang	Door enkele fusietrajecten binnen de kinderopvang is het aantal vestigingen van rechtsvorm gewijzigd en zijn deze wijzigingen in het landelijk register kinderopvang aangemerkt als nieuwe aanvraag. Hiervoor zijn overeenkomstig de legestarieventabel leges opgelegd waardoor de baten in 2025 € 21.000 hoger zijn dan begroot. Verder zijn in 2025 het aantal inspecties € 14.000 lager dan begroot. De totale aframing betreft € 35.000 en deze heeft een eenmalig karakter.
11	VVE Peuteropvang	Kindontwikkeling voor de realisatie van VVE peuteropvang op de locatie Valkstraat 4 in Sittard. De opvanglocatie wordt gerealiseerd in de Taalschool van Stichting Kindante. De ontwikkeling voorziet in de behoefte aan VVE peuteropvang voor kinderen van nieuwkomers en broertjes of zusjes van kinderen die naar de Taalschool gaan. Vanuit de opgave die Vidar heeft in het kader van Inburgering levert Vidar voor drie jaar een bijdrage van € 26.000 per jaar – totaal € 78.000 – aan de realisatie van de VVE peuteropvang. Vidar dekt deze bijdrage vanuit het overschot van de middelen die het Rijk beschikbaar gesteld heeft voor de Huisvesting Hotel- en Accommodatieregeling.
12	Optochthallen	Aan het Fischerpad in Sittard worden in de optochthal al bijna 40 jaar door vrijwilligers van buurtverenigingen en andere groepen, (praal)wagens gebouwd voor de historische optocht van Sittard. Die hal is verouderd en verduurzaming is dringend noodzakelijk. Juist in de natste en koudste tijd van het jaar, wordt de hal het meeste gebruikt. In totaal zijn de renovatiekosten geraamd op € 309.000. Een groot deel daarvan betaalt de eigenaar, het Optochkommittee Zitterd, zelf. De provincie Limburg heeft aangegeven uit het leefbaarheidsfonds € 120.000 bij te kunnen dragen. Datzelfde bedrag willen wij als college ook bijdragen, met het voorstel deze incidentele bijstelling van € 120.000 te dekken ten laste van de begrotingsruimte. Dat is niet alleen de in het leefbaarheidsfonds vereiste cofinanciering. Het is ook een bijdrage om een belangrijk stuk cultuurhistorie van Sittard te behouden en voort te kunnen zetten. Er is onderzocht of nieuwbouw of aankoop van een andere hal een betere optie is. Dat vergt echter een investering van ruim € 3 mln. Dat is geen optie. Ook in Geleen en Born e.o. is behoefte aan een carnavalshal. De vraag ligt op een ander vlak, omdat de carnavalstraditie hier niet ligt bij de bouw van praalwagens. Het gaat om stallingsruimte en ruimte om kleinere wagens en handkarren te kunnen bouwen. De groepen, veelal ook jeugd, zoeken een plek om samen te komen en de creatieve ideeën tot werkelijkheid te laten komen. Wij zijn met de betrokken partijen in gesprek en hebben ook mogelijke locaties op het oog. Daarover zullen wij de raad op een later tijdstip informeren.
13	Gemeenschapshuis Limbricht	In afwachting van een andere invulling, heeft het bestuur van gemeenschapshuis Limbricht met hulp van vrijwilligers het gebouw opgeknapt. Het bestuur van gemeenschapshuis Limbricht doet nu een beroep op het uitdaagrecht in de gemeentelijke Participatieverordening. Het bestuur heeft een plan ingediend om voor € 450.000 (incl. BTW) het gemeenschapshuis nog verder op te knappen en vooral te verduurzamen. Daardoor kan het gebouw weer 20 jaar worden gebruikt. Dat plan hebben wij getoetst en is realistisch. Deze middelen zijn deels nog beschikbaar, omdat in 2021 besloten was om € 650.000 beschikbaar te stellen voor renovatie. Eén onderdeel van de dekking van die middelen was een eigen bijdrage van het stichtingsbestuur in de vorm van een huurverhoging. Achterliggend idee was dat het bestuur door de verduurzamingsmaatregelen fors kon besparen op de energiekosten. Een deel daarvan zou het stichtingsbestuur zelf inzetten voor de renovatie. Helaas gaat die redenering niet meer op. Sinds 2022 zijn de energiekosten enorm gestegen, wat de toekomstige besparing nagenoeg teniet heeft gedaan. Verduurzaming is nodig, alleen al vanwege de gestegen energiekosten. Daarnaast zijn de kosten van bouwmaterialen enorm gestegen. Daarom is op het beschikbare budget een tekort van €

Nr	Onderwerp	Toelichting
		162.000 (naar de prijzen van de huidige tijd gerekend). Wij stellen voor om dat bij te passen uit de reserve structuurversterkende maatregelen.
14	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
15	OVA/PPC indexering	Uit hoofde van afspraken van de overheid en zorgaanbieders is een bijstelling van de loonindexering (OVA Overheidsbijdrage Arbeidsontwikkeling) aan de orde ten opzichte van de door de gemeenteraad besloten index voor professionele instellingen. Dekking vindt plaats uit de hiervoor in het gemeentefonds beschikbare gestelde middelen (stelpost inflatie)
16	Vastgoed/ Dugout	Voor de renovatie van het pand Dug-out aan de Romeinenstraat 22 in Sittard wordt eenmalig een bedrag ad € 100.000 beschikbaar gesteld. De dekking vindt plaats voor € 50.000 uit de reserve Vastgoed en Sportaccommodaties en voor € 50.000 uit het budget Kwetsbare groepen 2025.
17	Onttrekking voorziening Kloosterorde	Jaarlijkse onttrekking kosten grafhuur en grafonderhoud uit voorziening Kloosterorde.
18	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
19	Vastgoed/ Dugout	Voor de renovatie van het pand Dug-out aan de Romeinenstraat 22 in Sittard wordt eenmalig een bedrag ad € 100.000 beschikbaar gesteld. De dekking vindt plaats voor € 50.000 uit de reserve Vastgoed en Sportaccommodaties en voor € 50.000 uit het budget Kwetsbare groepen 2025.
20	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
21	Gemeentefonds Spreidingswet	In de septembercirculaire 2025 Gemeentefonds is een incidenteel bedrag ad € 58.000 toegekend voor het zoeken naar opvangplekken. Deze toekenning is geraamd als een taakmutatie (zie programma Bestuur en Ondersteuning) en wordt overgeheveld naar dit subprogramma voor het uitvoeren van Spreidingswet. Voor 2025 is er nog een budgetruimte van € 37.000. Gezien het verplichte karakter voor de uitvoering van de de Spreidingswet wordt het totaalbedrag ad € 95.000 via een storting in een verplichtingenreserve overgeheveld naar 2026. In 2026 wordt dit bedrag weer onttrokken uit de verplichtingenreserve en als budget geraamd voor de uitvoering van deze wet. Gemeentebreed verloopt deze mutatie budgettair neutraal.
22	Projectorganisatie Wet Inburgering	De implementatie van de Wet Inburgering is afgerond. Het restant van het hiervoor beschikbaar gestelde projectbudget valt om die reden vrij.
23	Pilots Armoede en Schulden	De pilots die zijn ingezet in het kader van het beleidsplan Armoede en Schulden worden geëvalueerd op haar effecten. Vooruitlopend op de uitkomsten van deze evaluatie vallen de voor de pilots incidenteel, niet bestede, middelen vrij.
24	Energietoeslag	De overheid heeft geen landelijke energietoeslag meer voor 2025. Huishoudens met een laag inkomen kunnen zich echter melden bij hun gemeente voor eventuele lokale steunregelingen in de vorm van bijzondere bijstand of het Tijdelijk Noodfonds Energie. Dit betekent dat ook lokaal de verlening van de energietoeslag is stopgezet. Van de middelen die hiervoor in de reserve opgenomen waren, valt dan ook € 0,625 mln. vrij.

Nr	Onderwerp	Toelichting
25	Kredietbank Limburg	Het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen in de btw-teruggave aan de Kredietbank Limburg (KBL). Deze btw-teruggave kent de volgende achtergrond. Op 14 april 2023 heeft de Hoge Raad in een aantal samenhangende arresten bepaalt dat organisaties zonder winstoogmerk en publiekrechtelijke lichamen in het bijzonder geen BTW mogen heffen over diensten die voortvloeien uit het aanbieden van schuldhulpverlening. In het geval van KBL vallen daaronder ook beschermingsbewind en Budgetbeheer Maatwerk. Als gevolg van een onderling akkoord tussen KBL en de lokale belastinginspecteur heeft de belastinginspecteur zich uiteindelijk geschikt in terugbetaling van de onterecht afgedragen omzetbelasting (over tijdvak januari 2020 - juni 2023), rentecompensatie alsmede een aandeel in de ontstane proceskosten.
26	Wet hersteloperatie toeslagenaffaire (Wht)	Extra capaciteit voor de uitvoering van de specifieke taken in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag (Wht). Gemeenten bieden brede ondersteuning als onderdeel van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag. Rechthebbenden en hun gezin worden geholpen een nieuwe start te maken na de toeslagenproblematiek. De hulp is gericht op het behalen van de maatschappelijke doelstellingen op het gebied van financiën, gezin, werk, wonen en zorg. Het Rijk bekostigd deze regeling via een specifieke uitkering (SPUK). Deze SPUK is bedoeld voor de directe hulp aan de gedupeerden en ook voor de uitvoeringskosten. Het bieden van de hulp aan de gedupeerden is arbeidsintensief, komt bovenop de reguliere dienstverlening en vraagt daarom om de inzet van extra capaciteit. Deze extra inzet wordt gedekt door de SPUK van het Rijk.
27	Communicatie	De middelen voor communicatie Vidar worden ondergebracht onder de aansturing van het team Bestuur en Communicatie van de gemeente Sittard-Geleen. Deze transactie verloopt budgettair neutraal. Zie hiervoor ook het programma Bestuur en Communicatie.
28	Levensvatbaarheidonderzoeken zelfstandigen	Het Rijk heeft de bekostiging van de levensvatbaarheidsonderzoeken op grond van het Bijstandsbesluit voor zelfstandigen 2004 (Bbz2004) gewijzigd. Ter compensatie hiervan heeft het Rijk middelen beschikbaar gesteld via het gemeentefonds. De kosten voor de levensvatbaarheidsonderzoeken zijn opgenomen in de begroting. Van het bedrag dat het Rijk beschikbaar gesteld heeft via het gemeentefonds is minder nodig doordat het aantal onderzoeken in aantal minder is dan verwacht. Het restant van € 25.000 valt daardoor vrij.
29	Administratieve correctie	De herinrichting van de financiële administratie heeft ertoe geleid dat per abuis dezelfde uitkeringsverslagen tot twee maal toe zijn aangeboden. Dit heeft niet geleid tot een twee betalingen aan de uitkeringsgerechtigde, maar in de exploitatie is hetzelfde bedrag wel twee maal opgenomen. Met deze wijziging volgt de correctie van deze administratieve omissie ten gunste van het begrotingsresultaat.
30	Studietoeslag	Studenten met een medische beperking kunnen vaak niet bijverdienen naast hun studie. Deze studenten kunnen mogelijk een studietoeslag krijgen. Een lichte toename van het aantal studenten dat aanspraak maakt op de studietoeslag (structureel) en een éénmalige uitgave, met terugwerkende kracht, leidt voor 2025 tot een éénmalige bijstelling in de lasten voor de studietoeslag.
31	Studietoeslag	De hoogte van de studietoeslag is gekoppeld aan de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon. De effecten hiervan na de recente bijstelling van het minimumloon worden gedekt door de stelpost inflatie.

Nr	Onderwerp	Toelichting
32	Middelencomplex BUIG	De definitieve beschikking voor de gebundelde uitkering (BUIG) 2025 en de voorlopige beschikking voor 2026 is ontvangen. De samenstelling van het macrobudget ten aanzien van de hoogte van het BUIG budget en de daarin opgenomen loonprijsontwikkeling laat in combinatie met de ontwikkeling van het bestandsvolume een nadelig resultaat zien. In die ontwikkeling van het bestandsvolume zien we het belang van een goed functionerende en inclusieve arbeidsmarkt waar het Rijk aan de ene kant het BUIG budget voor beschikbaar stelt en andere kant de impulsmiddelen voor beschikbaar stelt. Het BUIG budget stelt ons in staat om nog meer mensen met een arbeidsbeperking te laten werken met ondersteuning van een loonkostensubsidie. Met de impulsbudgetten investeren we in de werkomgeving van het sociaal ontwikkelbedrijf.
33	Loon-prijsontwikkeling Wet sociale werkvoorziening	De loonkosten voor de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) zijn gebaseerd, en bijgesteld, op het wettelijk minimumloon per 1 juli 2025 en de structurele doorwerking hiervan in de loonschalen van de Wsw. Deze toename wordt gedekt de loon- en prijsontwikkeling van de Integratie Uitkering Participatie (IU Participatie). Zie hiervoor ook het programma Bestuur en Ondersteuning.
34	Buffelboete Wet sociale werkvoorziening	Door het belastingplan van 2025 zijn veel mensen met minimumloon en een parttime dienstverband erop achteruit gegaan. Na acties van Cedris, VNG en de vakbonden besloot het Rijk een compensatie te treffen voor medewerkers die onder andere onder de cao van de SW vallen. Gemeenten worden door het Rijk gecompenseerd voor de hogere loonkosten ten gevolge van de compensatie van de buffelboete. Het Rijk compenseert de gemeenten via een Decentralisatie uitkering (DU). Dit verloopt via de grootste gemeente binnen een samenwerkingsverband.
35	Alleenverdienersproblematiek	Voor Op 1 januari 2025 is de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek (Wtrap) in werking getreden (Fase 2). De wet is een aparte regeling binnen de Participatiewet en biedt de wettelijke grondslag om de bij de Belastingdienst bekende huishoudens met alleenverdienersproblematiek ambtshalve een vaste tegemoetkoming te betalen. De vaste tegemoetkoming wordt jaarlijks bij ministeriële regeling vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor het kalenderjaar 2025 is de tegemoetkoming vastgesteld op € 1.000,- per huishouden. Daarnaast wordt in 2025 fase 1 afgerond. Deze fase is arbeidsintensiever dan fase 2, omdat in fase 1 de tegemoetkoming bepaald wordt op basis van het werkelijke tekort. De gemeente ontvangt via een decentrale uitkering volledige financiering voor de uitvoering van deze tijdelijke wettelijke regeling. De financiering is gebaseerd op toekenning van de jaarlijkse tegemoetkoming van de gehele doelgroep die op de lijst van de Belastingdienst is opgenomen en een percentage voor toekenning aan huishoudens die in de actualiteit recht hebben op de vaste tegemoetkoming. Er is ook rekening gehouden met de inrichtings- en uitvoeringskosten en een opslagpercentage voor onvoorziene kosten. Jaarlijks keert het Rijk een aanvulling uit op basis van de definitieve inkomensgegevens en omvang van de doelgroep.

Nr	Onderwerp	Toelichting
36	Participatiewet in Balans (PWiB)	De Participatiewet is er om een toereikend en voorspelbaar bestaansminimum te garanderen. Op dit moment voorziet de wet hier onvoldoende in. Daarom is een fundamentele herziening nodig, zodat het vertrouwen van de inwoners toeneemt en gemeenten meer ruimte krijgen om te kijken naar individuele omstandigheden. De wet wordt de komende jaren herzien, waarbij drie sporen worden bewandeld om de gestelde doelen te halen. Spoor 1: ruim 20 maatregelen om de wet beter te laten aansluiten op de omstandigheden van inwoners. Spoor 2: de fundamentele herziening van het stelsel op de lange termijn en heeft momenteel nauwelijks impact op de capaciteit. Spoor 3: het blijvend investeren in vakkundigheid van professionals en managers en het lerend vermogen van de organisaties die werken met de Participatiewet. De invoering van spoor 1 vindt gefaseerd plaats en is intensiever dan ingeschat. Aanvankelijk was de implementatie beoogd voor 2025/2026, maar na besluitvorming door de Eerste Kamer, dit najaar, blijkt dat de implementatie doorloopt door naar 2027. Dit en vanwege de toenemende intensiteit van de implementatie maakt dat wordt voorgesteld het implementatiebudget van het Rijk beschikbaar te stellen voor de implementatie per 2026.
37	Nieuw Beschut Werkbedrijf	In de periode 2025-2027 wordt landelijk in totaal ruim € 110 mln. beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Uit onderzoek blijkt dat de loonwaardesystematiek die hier nu voor wordt gebruikt, veelal leidt tot een Septembercirculaire gemeentefonds 2025 overschatting van de loonwaarde en daarmee tot een te lage vaststelling van de loonkostensubsidie (LKS). In de Tweede Kamerbrief ‘Voortgang sociaal ontwikkelbedrijven en beschut werk’ is aangekondigd dat voor werknemers met een indicatie beschut werk een forfaitaire loonkostensubsidie (vaste vergoeding voor gemiste loonkosten) zal worden ingevoerd. De hoogte van de forfaitaire LKS wordt vastgesteld op 68% van het minimumloon. De Rijksbijdrage beschut werk wordt beschikbaar gesteld via de Integratie Uitkering Participatie van het Gemeentefonds en beschikbaar gesteld aan het Werkbedrijf. Dit omdat de mensen met een indicatie nieuw beschut hier hun werkzaamheden verrichten.
38	Werkbedrijf	Per 2025 stelt het Rijk impulsbudgetten beschikbaar. We investeren hiermee in een toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijf en borgen hiermee het belang van een goed functionerende inclusieve arbeidsmarkt. Werksoorten worden passend voor onze inwoners met bijbehorende tariefstelling voor onze partners. We zien daarnaast dat het aantal mensen met een arbeidsbeperking dat werkt toeneemt, maar dat deze toename minder sterk is dan beoogd. Dit onderstreept het belang van een goed functionerende inclusieve arbeidsmarkt en de investeringen door middel van de inzet van de impulsbudgetten. Deze investeringen leiden op termijn tot een gunstigere ontwikkeling van de baten uit het Werkbedrijf. Voor 2025 verwachten we een ontwikkeling die minder gunstig is. De nadelige bijstelling 2025 die hierop volgt wordt voor € 748.000 gedekt door het aandeel van de Rijksbijdrage voor de Wsw., Deze Rijksbijdrage is opgenomen in de Integratie Uitkering Participatie van het Gemeentefonds. Zie hiervoor ook programma 0.

Nr	Onderwerp	Toelichting
39	Trajecten participatie	Er wordt kritisch en terughoudend omgegaan met het aanbieden van een traject/opleiding. Desondanks hebben coaches de mogelijkheid om diverse instrumenten op maat in te zetten om cliënten te re-integreren, te investeren naar werk, dan wel te ondersteunen op de werk- of participatieplek. Denk daarbij aan korte opleidingen, (taal)trainingen, cursussen, of participatieplaatsen voor cliënten met een gebrek aan inzet en motivatie. Het aantal in te zetten opleidingen, trainingen, cursussen of Participatieplaatsen zijn vooraf moeilijk in te schatten. Voor 2025 verwachten we hiervoor, éénmalig, een extra impuls nodig te hebben.
40	Gemeentelijke inzet in Werkcentrum Zuid-Limburg	Mede door de gemeentelijke inzet via Vidar in het Werkcentrum Zuid-Limburg, locatie Geleen, zijn de mensen die te maken kregen met ontslag door VDL NedCar, op weg geholpen naar ander werk. Het Werkcentrum is bekostigd met middelen die vanuit de Arbeidsmarktregio Zuid (AMR Zuid) beschikbaar gesteld zijn en daarnaast met middelen die de Raad vanuit de ESF subsidies via de 3e programmarapportage 2023 beschikbaar gesteld heeft. De kosten van de bemensing in het Werkcentrum is hiermee afgedekt.
41	Motie Armoedebestrijding	Op basis van de raadsmotie Armoedebestrijding: Maak ‘Samen voor alle kinderen’ regeling toegankelijk voor extra 165 huishoudens. Hiervoor wordt de inkomensgrens opgehoogd naar 130% van het bijstandsniveau, waardoor in totaal 805 huishoudens gebruik kunnen maken van deze regeling. Bedoeld voor schoolkosten en deelname aan sociale, sportieve en culturele activiteiten. Voor de effectuering van deze verhoging stellen we de begroting structureel met € 138.000 bij ten laste van de begrotingsruimte.
42	Innovatieprojecten	In september is de eerste start gemaakt met de innovatieprojecten binnen team zorg. Deze projecten zijn bedoeld om pilots op te starten in samenwerking met aanbieders om de zorg houdbaar te houden en het personeelstekort in te dammen. Om deze reden wordt € 0,2 mln. uit de reserve gehaald om dit te betalen.
43	Hervormingsagenda	In de meicirculaire 2025 zijn extra middelen voor de hervormingsagenda beschikbaar gesteld. Dit is gedaan om gemeenten meer tijd te geven om een goede invulling te geven aan de maatregelen uit de hervormingsagenda. Het plan van aanpak is op dit moment in voorbereiding waardoor nog geen invulling gegeven kan worden aan de opgenomen besparing. Om deze reden zetten wij de extra middelen in om de opgenomen besparing terug te draaien.

Kredietvotering

Niet van toepassing.

Milieu

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Milieu	-1.646	-105	-1.751	1	-1.751	-	-	-	-
Klimaatadaptatie En Water	3.534	142	3.676	30	3.706	141	141	141	141
Energie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warmte	2.590	-413	2.177	324	2.501	162	162	162	162
Duurzaamheid	-	32	32	-	32	-	-	-	-
Milieu	**4.478**	**-343**	**4.134**	**354**	**4.489**	**303**	**303**	**303**	**303**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Klimaatadaptatie en water	1	IPOR Belastingmaatregelen Riooltarief 2026	-	-	-	-	141	141	140	141
Klimaatadaptatie en water	2	Diverse kleine verschillen	-	-	30	30	-	-	-	-
Warmte	3	IPOR Belastingmaatregelen Afvaltarief 2026	-	-	-	-	163	163	162	163
Warmte	4	Vrijval vouchers milieuparken	-	-	314	314	-	-	-	-
Warmte	5	Diverse kleine verschillen	-	10	-	10	-	-	-	-
Saldo			**-**	**10**	**344**	**354**	**304**	**304**	**302**	**304**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	IPOR Belastingmaatregelen Riooltarief 2026	De kosten RWM zijn gestegen. Dit wordt gecompenseerd door het inzetten van de voorziening Riolering. De gestegen kosten van RWM, leidt ook tot een hoger bedrag aan verhaalbare BTW, dat ten gunste komt van de algemene middelen. Zie ook Programma Verkeer
2	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
3	IPOR Belastingmaatregelen Afvaltarief 2026	De kosten RWM zijn gestegen. Dit wordt gecompenseerd door het inzetten van de voorziening Afval. De gestegen kosten van RWM, leidt ook tot een hoger bedrag aan verhaalbare BTW, dat ten gunste komt van de algemene middelen.
4	Vrijval vouchers milieuparken	In het kader van herijking van de reserves kan het bedrag van de vouchers milieuparken vrijvallen ten gunste van de algemene middelen aangezien deze vouchers niet meer besteed kunnen worden.
5	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen

Kredietvotering

Niet van toepassing.

Wonen, Omgevingsbeleid en Gebiedsontwikkeling

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiën

Prognose exploitatie budgetten

Subprogramma bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2025	Goedgekeurde bijstellingen 2025	Begroting incl. goedgekeurd 2025	Bijstelling Prorap 2025	Begroting na bijstelling 2025	Bijstelling Prorap 2026	Bijstelling Prorap 2027	Bijstelling Prorap 2028	Bijstelling Prorap 2029
Wonen	-891	52	-839	112	-727	-	-	-	-
Omgevingsbeleid	-3.995	-509	-4.504	605	-3.899	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	-1.651	4	-1.647	8	-1.640	-10	-10	-10	-10
Wonen, omgevingsbeleid en stedelijke ontwikkeling	**-6.537**	**-453**	**-6.991**	**725**	**-6.266**	**-10**	**-10**	**-10**	**-10**

Bijstellingen

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Wonen	1	DZ Wonen	-	-75	75	-	-	-	-	-
Wonen	2	Volkshuisvestingsfonds (VHF F4)	-	100	-	100	-	-	-	-
Wonen	3	diverse kleine verschillen	-	12	-	12	-	-	-	-
Omgevings beleid	4	Meerwerk toenemende aanvragen bouwvergunningen	-	600	-	600	-	-	-	-
Omgevings beleid	5	Diverse kleine verschillen	-	5	-	5	-	-	-	-
Gebieds ontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	6	Woonwagenlocatie Tudderenderweg	-	-152	152	-	-	-	-	-
Gebieds ontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	7	Woonwagenlocatie Eggepoeldersweg	-	-58	58	-	-	-	-	-

Subprogramma	Nr	Onderwerp	2025 Bijstelling Baten	2025 Bijstelling Lasten	2025 Mutatie Reserve	2025 Bijstelling Begroting	2026 Bijstelling Begroting	2027 Bijstelling Begroting	2028 Bijstelling Begroting	2029 Bijstelling Begroting
Gebieds ontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	8	Ontwikkellocaties	-	-50	50	-	-	-	-	-
Gebieds ontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	9	Ontwikkellocaties	-	-175	175	-	-	-	-	-
Gebieds ontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	10	Verwerving Eindstraat 4 en percelen Middelborgsingel te Guttecoven en sloop stallen Eindstraat.	-	-	-	-	-	-	-	-
Gebieds ontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	11	Areaaluitbreiding a.g.v. aankoop gronden DSM in ontwikkeling	-	-	-	-	-10	-10	-10	-10
Gebieds ontwikkeling en Stedelijke ontwikkeling	12	diverse kleine verschillen	-	8	-	8	-	-	-	-
Saldo			**0**	**215**	**510**	**725**	**-10**	**-10**	**-10**	**-10**

Bijstellingen – Toelichting

Nr	Onderwerp	Toelichting
1	DZ Wonen	Adviseurs worden ingezet om de bewoners te adviseren en begeleiden bij het verduurzamen van hun woningen. Hiervoor zijn in 2021 proceskosten beschikbaar gesteld. De kosten van Kompas, apparaatskosten en juridische kosten inzake herinrichting verduurzaming Geleen Zuid worden onttrokken uit de verplichtingenreserve Ruimtelijke Ontwikkeling.
2	Volkshuisvestingsfonds (VHF F4)	Voor de transformatie opgave volkshuisvestingsfonds zijn exploitatiemiddelen in de begroting opgenomen. De middelen in 2025 zijn niet ingezet en vallen incidenteel vrij ten gunste van de begrotingsruimte.

Nr	Onderwerp	Toelichting
3	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
4	Meerwerk toenemende aanvragen bouwvergunningen	Voor de afhandeling van de aanvragen bouwvergunningen is het huidige personeelsbestand binnen team Vergunningen ontoereikend en is in 2025 additioneel inhuur gepleegd in verband met het toenemend aantal aanvragen. Dit kan volledig gedekt worden uit de verwachte meerinkomsten bouwleges 2025. Gemeentebreed verloopt deze mutatie budgettair neutraal. Zie tevens programma Bestuur en ondersteuning
5	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen
6	Woonwagenlocatie Tudderenderweg	De voorbereidingen voor het aanleggen van de 8 extra standplaatsen worden getroffen. Voor de voorbereiding van de uitvoering hiervan zijn middelen nodig welke specifiek hiervoor gereserveerd staan in de reserve Woonwagenlocaties.
7	Woonwagenlocatie Eggepoeldersweg	Voor de nieuw aan te leggen woonwagenlocatie zijn de voorbereidingen al gestart. De eerder ingeschatte kosten waren te laag geraamd. De kosten worden gedekt uit de gereserveerde middelen in de reserve Woonwagenlocaties.
8	Ontwikkellocaties	Voor de realisatie van een ontwikkeling of verkoop van de ontwikkellocatie, Ambachtsschool STD, worden voorbereidingskosten gemaakt. Deze kosten worden gedekt uit de reserve ontwikkellocaties.
9	Ontwikkellocaties	In 2024 zijn de sloop- en saneringswerkzaamheden op het Sint Rosa terrein gestart, waarbij eind 2024 de middelen die de raad beschikbaar heeft gesteld zijn toegevoegd aan de reserve ontwikkellocaties. In 2025 zijn aanvullende opdrachten verstrekt en uitgevoerd, waaronder de asbestsanering. De in 2025 gemaakte kosten worden gedekt uit de middelen die hiervoor in genoemde reserve zijn opgenomen.
10	Verwerving Eindstraat 4 en percelen Middelborgsingel te Guttecoven en sloop stallen Eindstraat	Betreft verwerving van het pand Eindstraat 4 ad € 0,254 mln., de percelen Middelborgsingel in Guttecoven ad € 0,96 mln. en het voorbereidingskrediet ad € 80.000 voor de sloop van de opstallen Eindstraat. De dekking van de rentelasten ad € 28.000 van deze kredieten vindt plaats uit het actief Verwervingsbeleid.
11	Areaaluitbreiding a.g.v. aankoop gronden DSM in ontwikkeling	Voor de verwerving van diverse gronden van DSM-F wordt krediet gevraagd. De kapitaallasten hiervan worden gedekt door (pacht)inkomsten. Voor de structurele kosten van de areaaluitbreiding wordt dekking vanuit de algemene middelen gevraagd.
12	Diverse kleine verschillen	Diverse kleine verschillen

Kredietvotering

Nr	Onderwerp	Toelichting	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1	Volkshuisvestingsfonds Fase 4	Voor de realisatie van transformatie wonen is op een aantal gebieden een voorkeursrecht gevestigd. Zo ook voor de aankopen met betrekking tot het volkshuisvestingsfonds fase 4. Aankopen dienen te worden verantwoord in het jaar van aankoop. Om onrechtmatigheden bij de jaarrekening te voorkomen wordt daarom een masterkrediet beschikbaar gesteld. De dekking voor de kapitaallasten is al in de begroting aanwezig.	1.000.000	-	-	-	-
2	Verwerving Eindstraat 4 en percelen Middelborgsingel te Guttecoven en sloop stallen Eindstraat.	In 2025 wordt een krediet gevraagd van in totaal € 1.294.100, bestaande uit: • de verwerving van het pand aan de Eindstraat te Geleen(€ 254.100) • de aankoop van twee percelen aan de Middelborgsingel te Guttecoven (€ 960.000) en • een voorbereidingskrediet voor de resterende sloop van de opstallen aan de Eindstraat (€ 80.000) Vooruitlopend op de nog op te starten grondexploitaties worden zowel de resterende sloopwerkzaamheden als de aankopen geactiveerd. De bijbehorende kapitaallasten en exploitatiekosten worden gedekt uit de middelen voor het strategisch verwervingsbeleid. Deze verwervingen sluiten aan bij de doelstellingen uit het Volkshuisvestingsprogramma Sittard-Geleen 2025–2030, waarin herstructurering, woningbouw en behoud van regie op strategische locaties centraal staan.	1.294.100	-	-	-	-

3	Aankoop gronden DSM in ontwikkeling	Voor 2025 wordt een krediet gevraagd van € 406.452 voor de aankoop van diverse gronden van DSM-F buiten het afgesloten industrieterrein in Geleen. Het betreft agrarische gronden, groenstroken en openbare ruimte waarvan het beheer grotendeels al bij de gemeente ligt. De aankoop heeft een strategisch en beheergericht karakter. De locaties zijn van belang voor toekomstige gebiedsontwikkelingen.	406.000				
Saldo			**2.700.100**	**-**	**-**	**-**	**-**

Beslispunten

Onderstaand hebben wij de beslispunten die verband houden met de 3de rapportage 2025 op een rij gezet. Deze beslispunten nemen wij overeenkomstig over in het besluitvormingsdocument over deze rapportage. Wij richten de besluitvorming in op basis van onze begrotingskaders.

De beslispunten 1, 2 hebben betrekking op de actualisatie van het begrotingsbeeld, zoals uitgewerkt in het hoofdstuk Financieel, onderdeel 'actualisatie begrotingsbeeld'. In deze paragraaf geven we bij het onderdeel 'Financiële ontwikkelingen' een toelichting op beslispunt 3 over een aantal budgetoverhevelingen respectievelijk beslispunt 4 over votering van een aantal investeringskredieten.

Op grond van BBV-voorschriften dient de omslagrente bij de jaarrekening aangepast te worden indien dat de rentetoerekening op basis van de gerealiseerde cijfers meer dan 25% afwijkt van de voorcalculatorische rentetoerekening. Op basis van de actuele prognoses wordt hier nu via beslispunt 5 al op geanticipeerd. De omslagrente heeft betrekking op de interne verrekening van rentelasten binnen onze begroting en heeft geen invloed op het begrotingssaldo.

Beslispunt 6 heeft betrekking op het instellen van een aantal nieuwe (bestemmings)reserves. Het aanleggen van nieuwe reserves is volgens onze kadernota reserves en voorzieningen voorbehouden aan de raad. In deze rapportage wordt voorgesteld de volgende nieuwe reserves in te stellen:

- Bestemmingsreserve verkiezingen burgerzaken
  Wij stellen voor de toegekende middelen uit de septembercirculaire ad € 0,3 mln voor de organisatie van de Tweede Kamer verkiezingen in een bestemmingsreserve te storten. Deze middelen zetten we in voor:
  - De ophoging van structurele budget verkiezingen in de jaren 2025 tot en met 2030 met jaarlijks € 0,04 mln. ter dekking van de kostenstijgingen;
  - De aanschaf in 2026 voor nieuwe stemhokjes, inclusief stemhokjes voor mindervalide inwoners.

- Investeringsreserve Markt 116 (a +b) Geleen
  Voor de aankoop en verbouwing van Markt 116,116a en 116b stellen we in deze rapportage voor een krediet van € 1,34 mln beschikbaar te stellen (zie voorstel 5). We stellen voor een investeringsreserve in te stellen voor de dekking van de kapitaallasten uit dit krediet. Deze dekking komt vanuit de speerpuntmiddelen Geleen Centrum gedurende de periode 2026 tot en met 2028.

- Bestemmingsreserve Geleen-Centrum transformatie
  De speerpuntmiddelen voor Geleen Centrum zijn incidenteel van aard en opgenomen in de jaarschijven 2024 tot en met 2027. Voorgesteld wordt om deze middelen beschikbaar te houden tot en met 2029, in lijn met de looptijd van de projecten. Niet ingezette middelen schuiven door naar volgende jaarschijven. Om de inzet per programmaonderdeel zorgvuldig te kunnen monitoren, stellen we voor een aparte reserve voor de transformatie aan te leggen. Het vormen van een reserve en het doorvoeren van jaarlijkse mutaties is een bevoegdheid van de raad en dient in de regel vooraf te worden gemeld. Indien meer wordt gerealiseerd dan begroot, geldt dit als onrechtmatigheid. Door de reserve onder te brengen in het generieke raadsbesluit blijven afwijkingen formeel onrechtmatig, maar tellen deze niet mee in het oordeel van de accountant. Verantwoording vindt achteraf plaats via de jaarrekening. De reserve is gekoppeld aan de looptijd van de projecten.

In het raadsvoorstel lichten wij onderstaande beslispunten nader toe:

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

In te stemmen met de 3de rapportage 2025 en in het bijzonder met:

1. De aanpassingen van de budgetten zoals opgenomen in hoofdstuk 2 ‘Ontwikkelingen per programma’ en in het bijzonder met de mutaties in de reserves.

2. Het op basis van de actuele begrotingssaldi (tot en met de 3de rapportage 2025) in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029:
   a. toevoegen van het voordelig begrotingssaldo 2025 ad € 2,4 mln. aan de algemene reserve;
   b. afdekken van het incidentele nadelige begrotingssaldo in 2026 ad € 1,2 mln door een bijdrage uit de algemene reserve;
   c. vooralsnog aanhouden van de voordelige begrotingssaldi van € 4,4 mln. in 2027; € 1,0 mln. in 2028 en € 0,4 mln. in 2029 voor onzekerheden en het risicoprofiel in onze begroting.

3. Het overhevelen van een aantal incidentele (restant)budgetten uit 2025 naar 2026 voor een totaalbedrag van € 24,5 mln. zodat deze budgetten in 2026 ingezet kunnen worden voor het verder uitvoeren en afronden van de activiteiten.
   Voor een specificatie zie tabel 5 in dit voorstel.

4. Het beschikbaar stellen van een investeringskrediet voor:
   a. Aankoop en verbouwing pand Markt 116 Geleen ad € 1,3 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   b. Verkeersveiligheid Tunnelstraat Sittard ad € 0,2 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   c. Aanleg parkeerplaats FC Geleen-Zuid ad € 0,1 mln en de kapitaallasten te dekken uit de begrotingsruimte;
   d. Inzet SPV-subsidie ad € 0,2 mln voor groot onderhoud wegen en de verlaging van de kapitaallasten in te zetten voor de begrotingsruimte;
   e. Administratieve correctie ontwikkeling Salmstraat-Noord ad € 2,6 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   f. Ontwikkeling Annastraat 29/29a/29b ad € 0,9 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   g. Corio Glana HL 16/17 ad € 0,2 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   h. Vervanging sportveld HC Scoop ad € 0,6 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   i. Volkshuisvestingsfonds fase 4 ad € 1,0 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   j. Verwerving Eindstraat 4 Geleen en percelen Middelborgsingel te Guttecoven ad € 1,3 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting;
   k. Aankoop gronden DSM in ontwikkeling ad € 0,4 mln en de kapitaallasten te dekken binnen de bestaande begroting respectievelijk de areaalconsequenties te dekken uit de begrotingsruimte.

5. De bijstelling van de omslagrente (interne verrekenrente) 2025 van 1,8% naar 1,5%

6. Het instellen van onderstaande reserves:

a. Bestemmingsreserve verkiezingen burgerzaken
b. Bestemmingsreserve Geleen Centrum transformatie en deze reserve op te nemen onder het generieke besluit om onrechtmatigheden bij de jaarovergang te voorkomen.
c. Investeringsreserve tijdelijke stadswinkel